ივერია

გაზეთი ღირს:

თთვე	მან. კ.	თთვე	მან. კ.
12	10 —	6	6 —
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8 —	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური.

გაზეთის დასაკვეთად და კერძო განცხადებათა დასაბეჭდად უნდა მიჰმართონ: თვითონ რედაქციას, ახალ-ზებუთოვის ქუჩაზედ, სახლი № 9, შავერდოვის საგაზეთოს, ცენტრალურს დ გრიქუროვის წიგნების მაღაზიებს.

ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი რვა კაპ.

1877—1886 წელიწადი

სამოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

1877—1886 წელიწადი

ტფილისი, 16 მაისს

ირლანდიისათვის ცალკე პარლამენტის მიმნიჭებელ პროექტში გლადსტონმა ერთი იმისთანა მუხლი შეიტანა, რომელიც არ ეშესაბამება ლიბერალების დედა აზრსა და მოძღვრებას და რომელიც პირველ შეხედვით აკვირვებს კაცსა. გასაკვირველი ეგ მუხლი მით უფრო არის, რომ იგი შეიტანა პროექტში იმისთანა წმინდა სისხლის ლიბერალმა, როგორიც გლადსტონია. ეს ამბავი მეტად აოცებდა ყველას და ვერავის ვერ აეხსნა. იგი მუხლი იმაში მდგომარეობს, რომ ირლანდიელთ ეძლევა საკუთარი ცალკე პარლამენტი დუბლინში და საერთო ინგლისის პარლამენტიდამ კი დათხოვნილი უნდა იყვნენ. ამ სახით ირლანდიას თავის საკუთართა საქმეთა წარმოებაში სრული უფლება და ნება მიენიჭებათ და საერთო საიმპერიო საქმეების წარმართვაში კი ხმის ნება არ ექმნებათ. აქ როგორღაც თავი ბოლოს არ ებმის. საერთო საიმპერიო ხარჯის გაწერაში, სამხედრო საქმის მოწყობილობაში, საკოლონიო პოლიტიკაში და სხვა ამისთანა საყოველთაო საქმეში ირლანდია მოვალე იქმნება დაემორჩილოს საერთო ინგლისის პარლამენტსა, სადაც არც ერთი წარმომადგენელი და მოსარჩლე არ ეყოლება. იმისთანა ქვეყანაში, როგორიც ინგლისია, სადაც არავითარი მოვალეობა, მკვიდრთათვის დადგენილი, მკვიდრთა დაუკითხავად შესაძლებელი არ არის, ეს საერთო პარლამენტიდამ გამოკლება ირლანდიელთა ჭეშმარიტის ლიბერალობის წინააღმდეგია. გამოჩენილი რადიკალი ჩამბერლენი სწორედ ამ მუხლის გამო გადუდგა გლადსტონსა და სწორედ ამ მხრით იწუნებდა მის დიდებულს პროექტსა.

ყურადღების ღირსია—აიხსნას რა მიზეზით და რა საბუთით თითქო უარ-ჰყო ამ შემთხვევაში ჭეშმარიტი დედა-აზრი ჭეშმარიტის ლიბერალობისა იმისთანა უანგარო და ლიბერალობისათვის თავ-დადებულმა კაცმა, როგორიც გლადსტონია.

მოგეხსენებათ ინგლისსა ჰმართავს ორი დიდი დასი ვიგებისა და ტორიებისა. ინგლისის სვე-ბედის გამგებელი და მმართველი პარლამენტია, რომელშიაც ინგლისის ერს თავისი წარმომადგენელნი ჰყავს არჩევანითა. ეს ორი უდიდესი დასი, რომელთაც ხელთ უპყრია თითქმის მთელის ინგლისის სვე-ბედის წარმომადგენლობა, ერთი მეორეს ებრძვის ხოლმე იმ ანგარიშით, რომ პარლამენტში ერთმა მეორეზედ მეტი მომხრე იყოლიოს, ერთმა მეორეზედ მომეტებულად თავისი კაცები დასხას. ინგლისის ერი ამ დასების მოძღვრების მიხედვით თითქმის ორ თანასწორ ბანაკად არის გაყოფილი და ამიტომაც ძნელად მოხდება ხოლმე პარლამენტში ან ერთისა და ან მეორის დასის მომხრეებმა იმდენი კაცი გაგზავნონ თვისთა წარმომადგენლად, რომ რიცხვი ერთისა გაცილებით სჭარბობდეს მეორესა. პარლამენტი თითქმის ყოველთვის ისეა შემდგარი, რომ ერთი დასი მეორეს ცოტათითა სჭარბობს. ამისთანა გარემოებაში პარლამენტში, თუ მესამე რაიმე დასია, თუნდ რიცხვით თვითვეულს ზემოხსენებულს დიდს დასზედ მცირეცა, ვისაც ეს მესამე დასი მიემხრობა, იგი მხარე დასძლევს ხოლმე და ასე გამოდის რომ ინგლისის სვე-ბედი იმ მესამეს, რიცხვით მცირე, დასზეა დამოკიდებული. ამისთანა დასი დღეს აგრედ წოდებული პარნელის დასია ინგლისის პარლამენტში, ესე იგი, ირლანდიელთა დასი, რომელსაც სულ 86 კაცი ჰყავს. ირლანდიელნი, როგორც მოგეხსენებათ, ინგლისისაგან ძალიან გულ-ნატკენები არიან და რა თქმა უნდა, ყოველს საქმეში, რაც გინდა ინგლისისათვის საკეთილო იყოს, ან ხელს შეუშლიან ხოლმე, რადგანაც წინააღმდეგ დასს მიუდგებიან, ან მიემხრობიან და უიმისოდ კი არა, რომ ირლანდიისათვის არა რაიმე არ დაათმობინონ. ერთმა დასმა, ვიგებისამ თუ ტორიებისამ, რაც უნდა ახალი საკეთილო და ინგლისის სახეირო კანონი და საქმე შეიტანოს პარლამენტში დასამტკიცებლად, თუ პარნელისტები როგორმე არ გადმოიბირა, იმედი უნდა დაჰკარგოს კანონის გაყვანისა. ეს გარემოება მით უფრო საფრთხილოა და საფიქრებელი, რომ 86 კაცი ირლანდიელი ინგლისის პარლამენტში ისე მოქმედებენ პარნელის ბრძანებისამებრ, როგორც ერთი კაცი.

გარდა მაგისა ესეც უნდა ვიქონიოთ სახეში, რომ რომელს დასსაც უნდა ეჭიროს სამინისტრო, ვიგები იქნებიან, თუ ტორიები, ინგლისში ისეთი შეურყეველი ჩვეულებაა, რომ თუ სამინისტროს კანონი და პროექტი არ მოუწონა პარლამენტმა და არ დაუმტკიცა, უნდა გადადგეს და სამინისტრო მეორე დასს დაუთმოს. ამ სახით გამოდის, რომ ინგლისის მინისტრის დამყენებელი და დამთხოვნელი თითქმის პარნელია, რომელიც ამისათვის თავის 86 ირლანდიელს დიდის ოსტატობითა ხმარობს. ამისი ცხადი მაგალითი ამას წინად იყო, როცა გლადსტონი იძულებულ გახდა გადამდგარიყო მინისტრობიდამ და სალისბერისათვის დაეთმო მინისტრობა და თვითონ სალისბერიც ამ ბოლოს დროს გადადგა მინისტრობიდამ და კვლავ მთავარ-მინისტრობა დაუთმო გლადსტონსა იმავე პარნელის მიზეზითა.

რა თქმა უნდა, ამისთანა ყოფას ვერ შეიშვნევდა დიდი ინგლისი; რა თქმა უნდა, ინგლისის უკეთესნი და შორ-მჭვრეტელნი კაცნი თავისის ქვეყნის სვე-ბედსა ასე ადვილად არ გახდიან სათამაშოდ 86 კაცის ხელში. აი იგი მიზეზი, აი იგი საბუთი, რომლის ძალითაც დიდმა გლადსტონმა, მოისურვა რა მიანიჭოს ირლანდიას საკუთარი პარლამენტი, საჭიროდ სცნა საერთო საიმპერიო პარლამენტში ხმა და წარმომადგენლობა აღარ მიეცა.

რადიკალი ჩამბერლენი, როგორც ვსთქვით, წინა აღუდგა უფრო ამ მხრით გლადსტონის პროექტსა, რადგანაც ამ პროექტმა მითამ მარტო დღევანდელს საჭიროებას ათაყვანა დედა-აზრი ლიბერალობისა. ამ მხრით ჩამბერლენი, ჩვენის ფიქრით, გასამტყუნარი არ არის და თვითონ გლადსტონიც ბოლოს დროს დაჰქვა ჩამბერლენის აზრსა და გამოაცხადა, რომ ირლანდიელებს შეიძლება მიენიჭოს უფლება იყოლიონ საერთო საიმპერიო პარლამენტში თავისი წარმომადგენელნი მხოლოდ იმ შემთხვევაში კი, როცა პარლამენტში გასარჩევი საქმე ირლანდიასაც შეეხებაო. ჩამბერლენი მაინც აღარ მიემხრო გლადსტონს. საკვირველი ეს არის, რომ გამოჩენილი რადიკალი ჩამბერლენი დღეს გლადსტონს გადუდგა და ცალკე დასის მოთავედ კი არ შეიქმნა, არამედ მიუდგა ზომიერს ლიბერალს გარტინგტონს და ზომიერს კონსერვატორს სალისბერის. ეს ცეცხლისა და წყლის ერთად შეყრა ყველას უკვირს და ჰფიქრობენ, რომ ჩამბერლენის, გარტინგტონის და სალისბერის ერთმანეთთან მო-

ფელეტონი

უცხოთა შორის

ინდოეთის და კოლონიების გამოფენა ლონდონში.—მნიშვნელობა ამ გამოფენისა.—გამოფენის გახსნის ამბავი.—პოეტი ტენისონი და მისი ლექსები.—რატო გლადსტონი არ დაესწრო?—მომღერალი პატტი და მის ცხოვრების აღწერა.—პირველი მისი გამოსვლა ლონდონსა და პარიჟშია.—მისი ქორწინება.—ნიკოლინის სიძულვილი.—პატტის მეორედ გათხოვება.—ბავარიის მეფის ვალები.

ლონდონში ეხლა გამოფენაა ყოველ-გვარ ხელოსნობისა და მოსავლისა ინდოეთის და ინგლისის კოლონიებისა. გაზეთი «Times»-ი დიდ-მნიშვნელობას აძლევს ამ გამოფენასა, და ამბობს, რომ რამდენიმე საუკუნეა რაც ინგლისში ამისთანა შესანიშნავი მოვლენა არა ყოფილაო. გამოფენა ესე გვიჩვენებსო ძალასა და პროგრესს ინგლისისასაო კაცობრიობის ისტორიაშიო. პირველი ალაგი უჭირავს, რასაკვირველია, ინდოეთის ნალვაწ-ნაშრომსა. გამოფენა გაჰხსნა დიდის ამბით თვით კოროლევა ვიქტორიამ, და ხალხმა ისეთის ალტაცებით მიიღო მოხუცებული დედოფალი, რომ რევოლუციონერებს სრულიად გული წაუხდათ, რადგანაც დარწმუნდნენ, რომ მათი აზრები ინგლისს ჯერ არ გასჯდომია ძვალ-რბილში. რამწამს დედოფლის ამალა შევიდა დარბაზში, მოისმა ჰიმნის გალობა; პირველი და უკანასკნელი ხანა ამ ჰიმნისა იგალობეს ინგლისურად, მეორე-კი—სანსკრიტულ ენაზედ. «გვირგვინოსანმა პოეტმა» **ლორდ ტენისონმა**, რომელიც კოროლევას ამალაში ირიცხება და სწერს ხოლმე დიდის შემთხვევისათვის ლექსებს, დასწერა გამოფენისათვის ოდა, რომელიც **არტიურ სულივანმა** მუსიკაზედ გადაიღო. გლადსტონი არ დასწრებია გამოფენაზედ ამ დღეს. როგორცა სჩანს, ინგლისის „პირველს მინისტრს" ვერაფრად მოსწონებია ტენისონის ლექსები, და ამბობენ, ვითომ ძალად მოიავად-მყოფა თავიო. ისიც თურმე ძალიან უკვირთ, რომ კოროლევა ვიქტორიას, რომელსაც წინედ წაუკითხავს ეს ლექსები, რამდენიმე ალაგი არ წაუშლია, რადგანაც ცოტაოდენ ეწინააღმდეგება გლადსტონის პოლიტიკას. ეს ოდა ოთხ ტაეპოვანია, და ყოველი ტაეპი თავდება ამ ლექსით: «ინგლისელებო! გაუფთხილდით მას, რაც გეკუთვნით!» მეოთხე ტაეპი ხომ პირ-და-პირ ირლანდიაზედ არის ნათქვამი. „ძმანო! ჩვენის საერთო დიდების შემდეგ, ნუ თუ უნდა ერთმანეთს გავშორდეთ? განა ერთნი არ უნდა ვიყვნეთ ბედსა და უბედობაში?... განა მთელი ინგლისის ხალხი არ მოგძახით: ძმანო გვქონდეს ერთი სული, ერთი გული, ერთი სიცოცხლე, ერთი დროშა, ერთი ფლოტი, ერთი ტახტი—ინგლისი!"

რასაკვირველია, თუ «გაღება» რისამე გინდა, გასაღები უნდა გქონდეს. ის გასაღები, რომლითაც კოროლევამ გამოფენის დარბაზი გააღო—ოქროსია, მშვენიერის თვლებით შემკული. ამ გასაღებით კოროლევას შეუძლიან ყოველთვის გააღოს სუყველა კარი დიდის **სუტ-კენსინგტონის** სასახლისა, სხვებმა-კი სხვა გასაღები უნდა იხმარონ.

* * *

ადელინა პატტი ეხლა ინგლისშია და მალე აპირობს ჯვარის-დაწერას ნიკოლინზედ. ვგონებ მეტი არ იქნება, რომ მოვიყვანოთ აქ ამ შესანიშნავის ქალის ცხოვრების აღწერა. ადელინა პატტი დაიბადა ესპანიაში 1843 წელსა; დედ-მამა იტალიანელები ჰყავნდა. ადელინას დედა თავის დროზედ კარგი მომღერალი ყოფილა. 1843 წელსა 18 თებერვალს იგი მღეროდა ოპერა „ნორმას", და ანაზდეულად უქეიფოდ შეიქნა. მღერა ძლივს გაათავა, და მაშინვე შინისკენ გამოსწია პატიოსანმა ქალმა თავის ქმრითურთ, და ერთის საათის შემდეგ ამ ცოლ-ქმართა სადგურში გაისმა ხმა ახლად შობილის ქალისა, რომელსაც ბედმა დიდი სახელი არგუნა ბოლოს. როგორცა ეხედავთ სცენა და სიმღერა ყოფილა პირველი ნანა პატარა ადელინასი. ჯერ თითქმის ბაშვი ოთხის წლისა არ იყო, რომ მღერა დაიწყო, და თითქმის მთელ ოპერას დამღეროდა, ანუ უსტვენდა პატარა პატტი; ისეთი მშვენიერი ხმა ჰქონდა, და მერვე წელიწადზედ ისეთი «რულადები» გამოჰყვანდა ადელინას, რომ ბევრ ნასწავლს მომღერალს გაუჭირდებოდა. ამ დროს ადელინას მამის საქმე ვერ მიდიოდა კარგად, და მან განიზრახა თავის ქალის ტალანტის მოხმარება ფულის მოსაგებად და ამისათვის დაუჭირა მას სიმღერის ოსტატები; მაგრამ ადელინას თავის დღეში არა სცოდნია თუ რა არის ნამდვილი შრომა სწავლისათვის: რაც სხვას ერთი წელიწადი მოუნდება, ეს ერთს წამსა სწავლობდა და ტყუილად კი არ ამბობს ხოლმე ეს ქალი, როცა ჰკითხამენ, თქვენი ოსტატი ვინ იყო, და ის უპასუხებს ხოლმე: «მაღალი ღმერთიო». რვა წლიდამ თორმეტამდე პატარა ადელინა საჯაროდა მღეროდა, წვრილ-წვრილ სამღერალთა გარდა ჰგალობდა ოპერებში „ნორმაში" და „სევილიელ დალაქში". ხშირად სიპატარის გამო სტოლზედ თურმე დასვამდნენ და ისე მღეროდა და თამაშობდა. თორმეტის წლიდგან თოთხმეტამდე პატტის არ უმღერია. შემდეგ „მოწვევა" მიიღო, როგორც დიდმა მომღერალმა და ეხლა სტოლის მაგიერად მართალ სცენაზედ თამაშობდა. ამ დროს ერთმა გამოჩენილმა ანტრეპრენიორმა ებრაელმა, სახელად **სტრაკოშ**, ადელინას უფროსი და ამალია შეირთო, თუმცა დედა წინააღმდეგი იყო, რადგანაც ებრაელნი ეჯავრებოდა. მეორე ანტრეპრენიორი აგრეთვე ებრაელი ულმანი სულ სხვა აზრისა იყო ადელინაზედ; მან გაიგონა ამის სიმღერა და გადასწყვიტა, რომ ამ პატარას ისეთი ხმა აქვსო, რომ ერთ წელიწადს არც კი გაუძლებს სიმღერასაო, ასე რომ არცკი მიიწვია თავის დასში. სტრაკოშმა ადელინა მთელი ჩრდილოეთისა და სამხრეთის ამერიკა მოატარა სადაც კონცერტებსა

თავსება ცხადი ნიშანია მისი, რომ დღეს ინგლისში გლადსტონს ებრძვიან დედა-აზრთა სახელით კი არა, არამედ პატივ-მოყვარეობა და ანგარიში კერძო პირთა. გარტინგტონმა ერთს კრებაზედ გამოაცხადა კიდეც, რომ თუ ვინიცობაა გლადსტონს ფეხი მოუსხლტა, მე ჩემის მეგობრებით (ჩამბერლენით და სალიუსბერით?) ვიკისრებ სამინისტროს შედგენასაო. შესაძლებელია ესეც მოხდეს, ხოლო გლადსტონი დარჩება მინისტრად, თუ არ დარჩება, მისი სახელი იმოდენის დიდებით შეიმოსება, რომ კაცობრიობას ყოველთვის თავმოსაწონებლად ეხსომება.

ახალი ამბავი

⁂ ქალაქში მზემ სითბო მოიმატა და სიცხით შეწუხებულ ქალაქის მცხოვრებლებმა სოფლებში დაიწყეს საზაფხულოდ გახიზნვა.

⁂ ეს ორი დღეა არწრუნისეულს თეატრში არტისტის ჩარსკის წარმოდგენები იმართება. ეს დასი ერთს წარმოდგენას კიდევ გამართავს კვირას, 18 მაისს, ითამაშებენ „ჰამლეტს“ და შემდეგ ქუთაისში აპირობს გამგზავრებას. გუშინ-წინ პირველ წარმოდგენაზედ „მასკარადზე“ ძალიან ცოტა ხალხი დასწრებია. ამბობენ, რომ ჩარსკის გარდა სხვა წევრები დასისა არაფერნი არიანო და მხოლოდ ჩარსკის გულისათვის დაიარება ხალხიო.

⁂ ტფილისის „პირუტყვთა მფარველ საზოგადოებას“ განუზრახავს ორი საპირუტყვო სამკურნალო დაარსოს. ამ საქმეს ჩქარა მიჰყობენ ხელსაო.

⁂ ტფილისის სავაჭრო პოლიციის ზედამხედველს ბ-ნს ყორღანოვს კიდევ აღმოუჩენია უწესოება. კუკიის ხიდზედ, მირზოევის სახლებში მყოფ მოვაჭრეს გაბო ჰიჰინაძეს ჰქონია ქალაქისაგან ბეჭედ-დაუსმელი სასწორი და გირვანქიანები. ყორღანოვს უნდოდა თურმე დაებეჭდა, მაგრამ ჰიჰინაძემ არ მიუშვა და ძალაზედ დაუდგა, რის გამოც ყორღანოვმა პოლიციის ორის მოხელის თანა-დასწრებით შეადგინა ოქმი და ქალაქის გამგეობას გარდასცა, რომ კანონიერად დაისაჯოს გ. ჰიჰინაძე ყალბის სასწორისა და გირვანქიანების ხმარებისათვის.

⁂ თრიალეთზე ძალიან შეუწუხებიათ მეცხვარეები. ამ რამდენიმე წლის წინედ რომ ორსა და სამს მანათს ახდევინებდნენ საბალახეს ას სულ ცხვარზე, ეხლა თურმე შვიდსა და რვა მანათს არა სჯერდებიან.

⁂ ამ მაისის ცამეტს, ღამის ორ საათზე ბაქოს მატარებელს, რკინის გზის სადგურის პოილიდგან აქსტაფაში მიმავალს, ქვეშ მოჰყვა ათი ხარი და გასრისა.

⁂ ცხინვალიდგან მოუწერიათ: „მუშაობა ტელეგრაფით ცხინვალისა და გორის შესაერთებლად უკვე-გათავებულია და ტელეგრაფის ბოძები დამზადებულიაო. სატელეგრაფო სადგურიც ჩქარა გაიხსნებაო. ეს სადგური საზოგადოების შუამდგომლობით არსდება. საზოგადოებამ თითონ იკისრა ყველა ხარჯი გზისა სამის წლის განმავლობაშიო. საჭირო მუხის ხეები დაუთმიათ მუქთად თავად ფალავანდიშვილებს თავის საკუთარის ტყიდგან და ამ ხეების გარდატანა და დაწყობა იმ გლეხების ხარჯით იქნება, რომელნიც ტელეგრაფის სადგურების ახლო სცხოვრებენო. მაგრამ, საუბედუროდ, ამას წინედ მეხი ჩამოვარდა და სოფ. კარალეთს ახლო ოთხი ტელეგრაფის ბოძი წააქციაო. ამ მეხის ჩამოვარდნას გლეხები იმას აწერენ, რომ ღვთის წინააღმდეგ საქმისათვის, ღმერთი ჯავრობს და თავის რისხვას მეხის ჩამოგდებით ამჟღავნებსო.»

⁂ სოფ. ტირძნისიდგან მოუწერიათ: „სკოლა დაარსეს აქ ამ სოფლის პატრონისა და გორის მაზრის თავად-აზნაურობის წინამძღვარის ბ-ნის სულხანოვის მეთაოებითაო. ამ ჟამად სულხანოვმა სკოლას ფიცრის სადგომი დაუთმო და ზაფხულში-კი განზრახვა აქვთ ქვითკირის შენობა აგონ საკუთრივ სკოლისათვისაო. სკოლაში უკვე დაიარება ოცამდე გლეხის-შვილი, რომელთან ერთად სწავლობს ორი ყმაწვილი თვით თავად-აზნაურობის წინამძღომელისაო. შეგირდებს ყველა საჭირო სასწავლო ნივთები აქვთ, ამავე სულხანოვის ხარჯით მოპოებულიო.“

⁂ იქიდგანვე გვწერენ, რომ თიანეთის სკოლას შემოდგომიდგან აღარა ჰყავს მასწავლებელი და მის ადგილას დარჩა მასწავლებელი-ქალი, რომელიც საქმეს ვერ უძლვება, მით უფრო, რომ ეს ქალი წინად უმეტესად ხელ-საქმეს ასწავლიდა და ეხლა კი მთელი სკოლა მას აბარიაო. ახლად უნდა შეაკეთონ სკოლის შენობა და განზრახვა აქვთ, რომ ათი ხევსურის ყმაწვილი მიიღონ პანსიონერად. როგორც წინად, ისა ეხლა ამ სკოლას სახელოსნო განყოფილებაც ექმნება. სამწუხაროდ, რამდენიმე წელიწადია, რაც თიანეთში ხელოსნობას აღარ ასწავლიან, რადგანაც სკოლის სახელოსნო იარაღებიც უმეტესი ნაწილი გაფუჭდაო. სკოლის სადგომის გადასაკეთებლად მთავრობას დაუნიშნავს ამ თავითვე 600 მ. მოკლე ხანში ამ ფრიად სასარგებლო საქმეს შეუდგებიან და კიდეც იმედია, რომ ჩქარა დაასრულებენ.

⁂ გაზ. „Терск. Вѣд.“-ი სწერს, რომ 9 მაისს, საღამოს 4 საათზედ ქ. ვლადიკავკავში მეხი დაეცა ერთს თექვსმეტის წლის მეცხვარე-ყმაწვილს, რომელიც მინდვრიდგან ძროხებს სახლში ერეკებოდაო. მეხი, როგორც ეტყობა, ზედ ქოჩორზე დასცემიაო. თმები თავზედ სულ შესტრუსვია, ფეხებზე და გულზე კანი გადასძრობია და ტანისამოსი სულ ნაკუწ-ნაკუწადა აქვს ქცეულიო. მეხის ჩამოვარდნის დროს მოკლულის წინ რამდენიმე ნაბიჯზე ერთი კაცი მიდიოდა და უკან კიდევ ორი ყმაწვილიო. ესენი ყოფილან მოწმად მეხის ჩამოვარდნისა და თვითონ არაფერი დაშავებიათო. მათის სიტყვით, მეხის ჩამოვარდნის დროს ყმაწვილი ერთბაშად აინთო თავით-ფეხამდე და შემდეგ უეცრად ძირს დაეცა მკვდარიო.

ფოსტის გამცარცველთა საქმე

(დასასრული *)

სხვა-და-სხვა მოწამეთა-შორის, შემდეგ მოწამეთა ჩვენება იყო უფრო საყურადღებო:

შაქარ ჭავჭავაძე. 17 აგვისტოს დილის 11 საათზე ხუთმა ცხენოსანმა გაიარა სოფ. ჰოპორტზედ. ცხენოსანნი ტფილისისაკენ მიემგზავრებოდნენ. აქ უნდოდათ ორის შაურის ლურსმები ეყიდნათ ცხენების დასაჭედავად. მე ვნახე იქ აი ესენი, და მოწამემ ხელი მიიშვირა კერნოხაიზე, დოლოხოვზე, გაზოხოვზე და ოზიევზე. აბრიევი მე არ მინახავსო.

ზურაბა ქეშიკაშვილი (ფშაველი). მამასახლისმა გამოგვიცხადა, რომ ჩვენს ტყეში ავაზაკი ქისტები იმალებიანო და უნდა შევიპყრათო. მე ტყეში ვიყავი და დავინახე, რომ ერთი ქისტი მაყვალსა სჭამდა. მე და მოხა კურატაშვილმა დავიჭირეთ ეს ქისტი და თიანეთის მაზრის უფროსს წარვუდგინეთ. მე აი ეს დავიჭირეო, და მოწამემ მიიშვირა ხელი ალდემარ დოლოხოვზე.

ყარო ქაშორაული. ურიადნიკის ყაზბეგის ბრძანებით, მე, ვანომ და სხვა ჩვენებურებმა შევკარით გუდამაყრის ხეობის გზები. ჩვენ გვინდოდა, რომ ფოსტის გამცარცველი ქისტები გველეთში არ მიგვეშვა. ერთს ალაგას ტყეში მე დავინახე ორი ქისტი. ქისტებმა დამინახეს თუ არა, მაშინვე გაიქცნენ. მე დავუძახე ვანოს და სხვა ყარაულებს და დავიჭირეთ ქისტები. უწინვე დავუძახეთ, რომ თუ არ დაგვენებდებით, თოფებს გესვრითო. ქისტები ძალიან იყვნენ დაღლილნი, იარაღად ხანჯლები და დამბაჩები ჰქონდათ, შავი და ლურჯი ჩოხები ეცვათ. მე დავიჭირე გაზოხოვი და ოზიევი და ურიადნიკს იოსებ ყაზბეგს მიუყვანე.

დუშეთის მაზრის უფროსი **ჩეხოვსკოი** ამბობს, რომ გუბერნატორისაგანა და ტფილისის მაზრის უფროსისაგან მივიღე თუ არა დეპეშა ფოსტის გაცარცვის თაობაზედ, მაშინათვე ყოველივე საჭირო განკარგულება მოვახდინე, რადგან ვიფიქრე, რომ ამ საქმეში უთუოდ ქისტები იქმნებიან მეთქი ჩარეულნი. უმაგათოდ არავითარი ცუდი საქმე არ მოხდება ხოლმე დუშეთის მხრისაკენ. ქვეშეთის ბოქაულს მივწერე, რომ შეეტყო, რომელი გველეთელი არ იყო იმ დროს სახლში. ბოქაულმა შემატყობინა, რომ სამი კაცი არა სჩანს გველეთშიო. აღარ გაუვლია რამდენსამე ხანს, რომ ურიადნიკმა ყაზბეგმა წარმოადგინა ორი ავაზაკი ქისტი, გაზოხოვი და ოზიევი. გაზოხოვი და ოზიევი არ იყვნენ კეთილ-საიმედონი. გაზოხოვზე პოლიციას გუმანი ჰქონდა, რომ მონაწილე იყო ფოსტის გაცარცვისა ვლადიკავკავთან, ხოლო ოზიევი თავის სახლში ჰმალავდა დუშეთის მაზრის ორის ჩაფრის მკვლელებს. გველეთელებს, როგორც ყველა ქისტებს, ცარცვა და საქონლის ქურდობა ვაჟ-კაცობად მიაჩნიათ. გველეთელნი ჩეჩნის ტომისანი არიან და განცალკევებით სცხოვრებენ მათთვის უცხო ქართველთ შორის. ყველანი ერთმანერთს ძალიან ექომაგებიან. მათ შორის დამნაშავე თუ არის ვინმე, ძნელი აღმოსაჩენია. შეუძლებელია აგრეთვე გველეთელი გამოტყდეს დანაშაულში. ხოლო თუ მთავრობამ ძალა დაატანა, მთელი სოფელი კისრულობს დანაშაულსა.

ბრალდებულთ, თარჯიმნის შემწეობით, ჰკითხეს თავს-მჯდომარეს, რა ბრალი გვედებაო. თავს-მჯდომარემ აუხსნა, რომ თქვენ გბრალდებათ ავაზაკებრივი თავს დასხმა ფოსტაზე და მკვლელობაო.

*) იხ. „ივერია“ № 104.

მართავდა. ამ მოგზაურობამ კარგა ფული შესძინა ორსავე მხარესა და პატარა მომღერალს ხმა დაუვარდა. ორ წლის მოგზაურობის შემდეგ, სტრაკოშმა პატტი ლონდონში წაიყვანა, სადაც დიდ სახელმწიფო თეატრში უნდა ემღერნა. შემდეგი პირობა დაუდეს ახალგაზდა მომღერალს: თუ მოეწონა პუბლიკას თთვეში ას ორმოც-და-ათ თუმან მივცემთო და კვირაში ორჯელ უნდა იმღეროსო. თითო ღამის მღერაში მოსდიოდა 17 თუმანი. ეხლა ევროპაში როცა მღერის, ღამეში ხუთასს თუმანს აძლევენ და ამერიკაში ათას თუმანს!..

ბევრს ახსოვთ პატტის პირველი დებიუტი ლონდონის თეატრში. «სონანბულას» თამაშობდნენ და ცოტა ხალხი იყო დარბაზში. როდესაც პატტი გამოვიდა, ერთი ტაში არავის დაუკრავს. პირველის სიმღერის შემდეგ ხალხი განცვიფრებული დარჩა. «საიდგან მოვიდა ეს პატარა გოგოო, ამბობდნენ, ნუ თუ შესაძლებელიაო, რომ მის პატარა გულიდგან მაგოდენა ხმა ამოდიოდესო?... ვნახოთ შემდეგი როგორ იქნებაო...» შემდეგი სიმღერა უფრო-და უფრო მოეწონა ხალხსა და ტაშის კვრა ქუხილად გარდაიქცა. ანტრაქტში ანტრეპრენიორი ულოცავდა თავის ახალგაზდა პრიმადონნას გამარჯვებას და ახალ უკეთესს პირობებს უქადდა. ამ რიგად წაქეზებულმა პატტიმ უკანასკნელი კილო ოპერისა ისე ნაირად იმღერა, რომ მთლად ხალხი აღიტაცა. ამის შემდეგ პატტის საქმე გაიჩარხა და მისი სახელი მთელ ევროპაში განითქვა. ლონდონის შემდეგ პატტი მიიწვიეს პარიჟში. თუმცა ლონდონი პარიჟზედ ბევრად დიდია, მაგრამ რაიც შეეხება მუსიკას და მშვენიერ ხელოვნებას, საფრანგეთის ქალაქში უფრო ბევრი მოტრფიალე ჰყავს და მუსიკით და ხელოვნებით დაწინაურებულია. ვისაც პარიჟის ოპერის დიდ თეატრში არ უმღერია, ის გამოჩენილ მომღერლად არ ჩაითვლება; ერთის სიტყვით, პარიჟის თეატრი აძლევს მომღერალთ უპირატესობის დიპლომს. ეხლა კი, ლონდონის შემდეგ, «პარიჟის ოპერა» ხალხით გატენილი იყო პატტის პირველ გამოსვლის დროს. ინგლისელებს რომ მოეწონათ ეგ არაფერიაო, ამბობდნენ პარიჟელები, საქმე ის არის ჩვენ მოვიწონოთო, პირველ მოქმედებისვე შემდეგ დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა პატტიმ; ხალხი დიდ აღტაცებაში მოვიდა, და არ იცოდა რა სახელი დაერქმია ამ მშვენიერ ქალისათვის. როდესაც გამოჩენილს საფრანგეთის კომპოზიტორს ობერსა ჰკითხეს, როგორ მოგწონთო, მან წარმოსთქვა: «ნურასა მკითხამთო; მთელი საღამო გაყმაწვილებული ვიყავიო!» მიდიოდა დრო და პატტის დღითი დღე დიდება ემატებოდა. სახელ-მოხვეჭილნი კაცნი, მეფის შვილები, და მრავალ-გვარ გამოჩენილნი ახალ-გაზდანი ეძებდნენ ამ ქალთან დაკავშირებას. მაგრამ პატტი ხუმრობით გაიცლიდა ხოლმე თავიდამ ტრფიალთა. მას მოეწონა იმპერატრიცა ევგენის მეჯინიბეთ-უხუცესი, მარკიზი კო და შეირთო იგი. იმპერატრიცა მარკიზს დაჰპირდა, რომ მის ცოლს სასახლის ქალად აიყვანდა, მაგრამ კოს შეძლება არა ჰქონდა, და პატტიმ მღერას თავი ვერ დაანება. რამდენისამე ხნის შემდეგ პატტიმ რამდენისამე მილლიონის შეძლება იშოვნა. ცოლ-ქმარნი ვერ მოთავსდნენ ერთმანეთში და პატტიმ ერთი მილლიონი ფრანკი მისცა თავის ქმარს განსაქორწინებელი.

პატტი კარგად ეწყობოდა თვის სცენის ამხანაგებს; თუმცა ძალიან არავინ შეუყვარებია, მაგრამ არც-კი შესძულებია. თვით ამხანაგებსაც ძალიან უყვარდათ პატტი და თითქმის [illegible] მხოლოდ როდესაც პატტი ტენორ ნიკოლინის შეხვდა, ერთბაშად უმიზეზოდ შეიძულა. პატტი იქამდინ მივიდა, რომ პირობათა სდებდა, როდესაც იწვევდნენ, ნიკოლინი არ იყოს მომღერალთ დასშიაო. თუ წინად იყო ნიკოლინი მოწვეული, პატტი მასთან ერთ ოპერაში არა მღეროდა. ნიკოლინის ეს ძალიან სწყინდა......... განვიდა რამდენიმე წელიწადი (თუმცა უნდა ვსთქვათ, რომ პატტის დრო თითქო არ ერჩის, ვისაც პირველად 30 წლის წინად უნახავს და ეხლაც ხედავს, გვარწმუნებს, რომ იგი სრულიად არ გამოცვლილაო). განვიდა დრო..... და მომავალ 10 ივნისს ქორწილი იქნება პატტის და ნიკოლინისა!... როგორ მოხდა ეს საქმე, ღმერთმა უწყის!... თუმცა ჩვენი ხალხური ანდაზა ამბობს, რომ «კაცის გული ისეთია, ვით მორევი შავის ზღვისაო», მაგრამ ქალის გული უფრო... გიშრის ტბას ჰგავნებია!

⁂

დიდი ხანი არ არის, რაც საუბარი გვქონდა ბავარიის მეფე ლუდოვიკ მეორეზედ. ჩვენა ვსთქვით რამდენიმე სიტყვა მის ვალების გამო, და ეხლა საქმე იქამდის მისულა, რომ რეგენტობა უნდა დაუნიშნონ ხელმწიფეს ფულების ხარჯვისთვის. იგი თურმე ახირებულა იმაზედ, რომ თავის სრასასახლე უნდა ისე მოაწყოს, როგორც ვერსალის სასახლეა. კაბინეთი თურმე ორ მილლიონად დაუჯდა. ერთი ხომლი გაუკეთებია, რომელიცა ღირს ნახევარ მილლიონი მანათი. ეს სუყველა ხარჯი ჯერ გასწორებული არ არის. ამ ორის წლის წინედ, მისმა ბიძამ პრინცმა ლუიტპოლდმა სამი მილლიონი ვალი გადაუხადა და მეფემ სიტყვა მისცა, აღარ ავიღებ ვალებსაო, მაგრამ მაინც ვერ მოითმინა. როდესაც მისმა ბიძამ ლუდოვიკის ნახვა ისურვა, იგი არ შეუშვეს სასახლეში; პრინცი ძალად შევიდა და ლუდოვიკმა რომ დაინახა, ერთბაშად რაღაც პატარა საიდუმლო კარებში გაძვრა და ბიძამ ველარა ნახა.—ამ რამდენსამე წლის წინად ბავარიელებს ძალიან უყვარდათ თვის მეფე და იმ კაცს მოჰკლამდნენ, ვინც მათს ხელმწიფეზედ, «საყვარელ ლუდოვიკზედ» ცუდს იტყოდა რასმე... ეხლა სულ სხვაა.. ყველამ დაინახა, რომ მან თავის ფანტაზიისთვის მთელი მხარე დაღუპა. მისს ვალს დღეს შეადგენს ორმოცი მილლიონი მარკა *) და პარლამენტი უარზეა, ვერ გადავიხდით ამ ვალსაო, იგი კერძო ვალიაო ხელმწიფისა...

დონ ენ.

*) მარკა—სამი აბაზია.

სოფ. ჭარის მცხოვრებელმა კარახა თათარაშვილმა სთქვა, რომ ჩემთან გაათიეს ღამე ჩემმა ნაცნობებმა კერნოხაიმ და ალდემირმა და სამმა მათმა ამხანაგმა. ამ სამს მე არ ვიცნობდი. მაგათ მითხრეს, რომ თიანეთის მივდივართ სასამართლოშიო. აქ ვინც არიან, ყველა ეგენი იყვნენ ჩემთან, აბრიევის გარდაო. ამ მოწამეს წარუდგინეს თოფ-იარაღი ავაზაკების და მან იცნო, რომელი იარაღი რომლისა იყო.

თიანეთის მაზრის უფროსმა თ. ლევან ჯანდიერმა სთქვა, რომ დეპეშა მივიღე გუბერნატორისაგან და ავაზაკების დაჭერის თადარიგს შევუდექიო. ერთს ალაგს მე თვითონ ვნახე სამი ქისტიო და გამოვეკიდე ორის ჩაფრითა, მაგრამ ტყეში გადაგვეფარნენ. მერე შევიტყე რომ ქისტები პანკისისკენ წასულიყვნენ. თიანეთიდამ მე უკვე 70 ვერსზე ვიყავ. ერთს ალაგს ტყეს 50 კაცი შემოვარტყი, გავასინჯვინე ტყე და შიგ არავინ არ აღმოჩნდაო. ამის შემდეგ კერნოხაი მალე დაიჭირეს, ტოშა კოტიკოვი მოკლეს, რადგანაც არა ნებდებოდი დაჭერის დროს. ამათ შემდეგ დაიჭირეს ალდემირ დოლოხოვიც. კერნოხაის ჩვენება ჩამოვართვი და ყველაფერში გამოტყდაო.

რადგანაც კერნოხაიმ აბრიევიც დაიტანა, ეს უკანასკნელი მაშინათვე დავაჭერინე. აბრიევი ძალიან ავად იყო. ექიმს ვსთხოვე, ეწამლა მისთვის და ცოტაოდნად რომ მორჩა, ტფილისს გამოვგზავნე.

კარახა თათარაშვილზედ საიმისო ცუდის თქმა არა შემიძლიან-რა. ყველა ქისტი ავაზაკია და ეგეც არ უნდა იყოს წმინდა წყლისა. ქისტისათვის ხან-და-ხან ცხვრის დაკვლა უფრო ძნელია, ვიდრე კაცის მოკვლა. შურის-ძიება ძრიელ არის მათში გავრცელებული. შურსა ძიობენ ხან მესამე და მეოთხე მოდგმამდე. ქისტს ადვილად შეუძლიან დანაშაულში დაიტანოს უბრალო კაცი შურის ძიების გამოო. კერნოხაიმ რომ აბრიევი დაიტანა, მე მეგონა, რომ ამას არ შეეძლო მონაწილეობა მიეღო ფოსტის გაცარცვაში, იმიტომ—რომ მე აბრიევი ვნახე 18 აგვისტოს სოფ. მუსოში. მცხეთიდგან მუსომდე-კი 180 ვერსია.

კერნოხაიმ სთქვა, რომ მე არ მითქვამს ჯანდიერისათვის, ვითომ აბრიევიც ერია ფოსტის გაცარცვაშიო.

წაიკითხეს სხვა-და-სხვა საბუთები, სხვა-და-სხვა განაჩენები და საქმის შესახები ოქმები. გამოძიება ამით გათავდა და დაიწყო საკამათო ბაასი. პროკურორმა გოლმბლატმა წარმოსთქვა სიტყვა და ბრალსა სდებდა ყველა ხუთს ქისტს.

აბრიევის დამცველმა ტურკევიჩმა სთქვა, რომ ჩემის კლიენტის წინააღმდეგ არამც თუ არც ერთი საბუთი არ არის, არამედ სრულიად დამტკიცდა, რომ იგი უბრალოაო და ამიტომ ვსთხოვ სასამართლოს გაამართლოს აბრიევიო.

ნაფიცმა ვექილმა შევალიემ, დამცველმა ოთხის ბრალდებულისამ, წარმოსთქვა სიტყვა, რომელიც ორ ნაწილად განიყოფებოდა. პირველ ნაწილში საქმის ყოველივე ვითარება განმარტა კერნოხაისა და დოლოხოვის შესახები და სთქვა, რომ რაკი ბრალდებულნი თავად გამოსტყდნენ დანაშაულში, მე ვსთხოვ სასამართლოს სასჯელი შეუმსუბუქოსო. მეორე ნაწილში უარ-ჰყოფდა იმ საბუთებსა, რომელიც ოზიევისა და გაზოხოვის წინააღმდეგ იყო წარმოდგენილი. უკანასკნელის სიტყვის ნება მისცა სასამართლომ ბრალდებულთ, მერე ცალკე ოთახში შევიდა საქმის განსასჯელად და შუა-დღის უკან, $4\frac{1}{2}$ საათზე გამოიტანა განაჩენი, რომელიც ჩვენმა მკითხველებმა უკვე იციან.

ნარკვევი

(ჟურნალ-გაზეთებიდამ)

გაზეთ „Недѣля"-ს არა ერთხელ გამოუთქვამს ის აზრი, რომ განათლებული ხალხი უნდა სოფელში დაბრუნდეს, ხალხს გვერდში ამოუდგეს და თავისის ცოდნით შველა მისცესო. განათლებული ხალხი მუდამ იმითი მართლულობს თავსა, რომ სხვა-და-სხვა ჩვენგან დამოუკიდებელნი გარემოებანი ხელს გვიშლიან და ნებას არ გვაძლევენ ხალხისთვის ვიმუშაოთო. ამ ნაირ თავის გამართლებაზე გაზეთი კარგ პასუხს იძლევა, არცხვენს განათლებულ ხალხსა და აი სხვათა შორის რას ამბობს:

„სხვა-და-სხვა გარემოება"—კარგი გასამართლებელი საბუთია იმ უსაქმურ კაცებისთვისაო, რომელთაც უფრო მოსწონთ გულ-ხელ დაკრეფილნი უსაქმოდ ისხდნენ, ვიდრე საქმეს შეუდგნენ და მუშაობით თავი შეიწუხონო. უნდა მართალი ვსთქვათ, რომ ჩვენი განათლებული საზოგადოება ძალიან ხერხიანად სარგებლობს ამ საბუთით. უჩვენეთ განათლებულ კაცსა რაიმე სასარგებლო საქმე უსაყვედუროთ, შეარცხვინეთ, რომ უქმად ატარებს დროსა, საქმეს ხელს არა ჰკიდებს,—გგონიათ, თქვენ იმაზე ზედ-მოქმედება იქონიოთ,—სრულიადაც არა: იმას პასუხი მზადა აქვს: „სხვა-და-სხვა გარემოება რომ ხელს არ მიშლიდეს, ამასა და ამას ვიქმოდი და გავაკეთებდიო, ამასა და ამას მოვაწყობდიო, მაგრამ რას იზამო, რომ ყოველ ნაბიჯზე ათას გვარი დაბრკოლება წინ გეხიდებაო!" აი როგორ იმართლებს თავს განათლებული კაცი თავის სინიდისს წინაშეო.

მართალია, „სხვა-და-სხვა გარემოებანი"—შესაწყნარებელი მიზეზია, მაგრამ გაზეთს მაინც არა სჯერა, რომ ეგ მიზეზი სრულიად ხელ-ფეხს უკრავდეს კაცს, თუ-კი მას გულ-მოდგინედა ჰსურს სოფელში იყოს და მუშაობდეს.

რაც უნდა ხელ-შემშლელი, დამაბრკოლებელი გარემოებანი ერტყას კაცს გარშემოვო, ამბობს გაზეთი, მაინც ვერ შეუძლიან სთქვას, რომ სრულებით არ შეიძლება საქვეყნოდ მუშაობაო. საზოგადო მოღვაწეს მხოლოდ იმის თქმა შეუძლიან, რომ ჩემს მოღვაწეობას ძალიან მცირე მოედანი უჭირავსო, ძალიან მცირედი მნიშვნელობა აქვსო.

მართლა და არაფერი თავის გასამართლებელი და შესაწყნარებელი საბუთია, როდესაც განათლებული კაცი თავის უქმობას, უსაქმობას იმით ამართლებს, რომ ფართო მოედანი არა მაქვსო სამუშაოდაო. სულ არარაობასა, ცალ-უღელი ხარი სჯობიაო, ამბობენ ჩვენში, — სჯობს კაცმა წვრილმანი საქმეებიდამ დაიწყოს და საზოგადოებას რაიმე სარგებლობა მოუტანოს, ვიდრე გულ-ხელ დაკრეფილი იჯდეს და ელოდეს, აცა, დიდი სასარგებლო საქმე გამოჩნდება და მუშაობას მაშინ შევუდგებიო.

* * *

გაზეთ „Новости"-ს მოჰყავს ერთ სახუმარო ნემეცურის ჟურნალიდამ რამდენიმე ახირებული აზრი, რომელიც თურმე ერთის მანდილოსნის კალამს ეკუთვნის. ამ პატივცემულ ფილოსოფოსს-მანდილოსანს ახირებით ჰყვარებია სხვა-და-სხვა უცნაური აზრები და აი სხვათა შორის თავის უკანასკნელ წერილში თურმე რა ღრმა მოსაზრება გამოუთქვამს.

ავიღოთ, მაგალითად, ხეო,—გვაუწყებს მანდილოსანი ფილოსოფოსი. ამაზედ მეტი უაზრობა გაგონილა ბუნებაშიო? ზამთარში, როდესაც სასტიკი სიცივეებია, საბრალო ხე შიშველ-ტიტველა დგას და სიცივისაგან კანკალებს, ზაფხულში კი, როდესაც ყველა სუბუქად იცვამს და სიცხეს ერიდება, ესევე ხე ისეთის ხშირის ფოთლითო, ისეთის თბილის დაბამბულის ტანისამოსით იმოსება ხოლმე, რომ სიცხისაგან საწყალს სული ეხუთებაო.

აგრეთვე დიდს უაზრობად, დიდს უსწორ-მასწორობად მიაჩნია მანდილოსან-ფილოსოფოსს ის გარემოება, რომ

მზე ისე ძრიელ აცხუნებს ზაფხულში, როდესაც უამისოდაც კაცს სული ვერ მოუბრუნებია სიცხისაგან, ზამთარში კი, როდესაც სიცივე და ყინვაა, თავის თანამდებობას სრულიად არ ასრულებსო, ტყუილ-უბრალო ხარჯში აგდებს კაცსაო, თბილ ტანისამოსსა და შეშაზედ ფულს ახარჯვინებსო. ეხლა ავიღოთ, თუ გინდ ყვავილებიო,—განაგრძობს იგივე ფილოსოფოსი. ზამთარში დღე არ გაივლის, რომ სადმე მდიდარი ბალი არ გაიმართოსო და განგებ გაკეთებულ ყვავილებზე აუარებელ ფულსა ჰყრიან, — სწორედ ზამთარში ყვავილი სრულიად გაჰქრება ხოლმე ბუნებაშიო; ზაფხულში კი, როდესაც აღარც ბალებია და აღარც სხვა ზამთრის სიამოვნება, მაშასადამე აღარც ყვავილებია საჭირო, ბუნება ახირებულ სიუხვეს გამოიჩენს ხოლმე და ყვავილს გაღარ აუხვალ, ფასი აღარა აქვსო.

სხვა კიდევ ბევრი ამ გვარი ფილოსოფიური აზრია განფანტული პატივცემულის მანდილოსნის წერილში. მანდილოსან-ფილოსოფოსს ჰსურს დაამტკიცოს ბუნების უაზრობა და უსწორ-მასწორობა...

ახირებული მანდილოსანი ყოფილა სწორედ: მეტად გამბედავი ფილოსოფოსი ბძანებულა.

სათავად-აზნაურო სკოლის ანგარიში.

(დასასრული *)

პანსიონი. წარსულ სამოსწავლო წლიწადს, როგორც მოვიხსენიეთ შარშანდელს წლიურს ანგარიშში, პანსიონერების რიცხვი იყო სულ 51; აქედამ 20 იყო საზოგადოების სრულ ხარჯზე, 13—საზოგადოების ნახევარ ხარჯზე, ესე იგი შემოჰქონდათ საპანსიონერო ფული წლიწადში ათ-ათი თუმანი და დანარჩენნი 18-ნი იყვნენ თავიანთ ხარჯზე და შემოჰქონდათ საპანსიონერო ფული ოც-ოცი თუმანი. შემდეგ მოწაფეეთა გამოცდისა, წარსული წლის მაისის დამლევს და ენკენისთვის პირველ რიცხვებში, მეოთხე განყოფილებიდამ დაიჭირა ეგზამენი პირველ კლასსში გადასასვლელად რვა პანსიონერმა, საზოგადოების სრულ ხარჯზე მყოფმა და ხუთმა ათ თუმნიანმა; ამ მოწაფეებმა, სკოლაში მიღებულ წესისა ძალით, დაჰკარგეს საზოგადოების ხარჯზე პანსიონში ყოფნის უფლება და ამიტომ გაიხსნა სულ 13 ვაკანსია: 8 საზოგადოების ხარჯისა და 5 ათ თუმნიან პანსიონერისა. რადგან ხშირად გაისმოდა ხოლმე საყვედური საზოგადოების ზოგიერთა წევრთაგან, რომ ვითომც სათავად-აზნაურო სკოლის პანსიონში იზრდებიან უფრო იმ მაზრების თავად-აზნაურთა შვილები, რომელნიც ახლო არიან რკინის გზაზე და სხვა მაზრებიდამ კი, რომელნიც მოშორებით არიან ქალაქზე, მაგალითად, სიღნაღისა და თელავისა, მალიან ნაკლებად, ამიტომ გამგე კომიტეტმა, რომ მოესპო ყოველი მიზეზი უკმაყოფილებისა, გაანაწილა ვაკანსიები მიხედვით იმ მონაწილეობისა, რომელიც თვითეულს მაზრას აქვს მიღებული სათავად-აზნაურო ბანკის დაფუძნებაში, რადგან მოხსენებული ბანკი შეადგენს უმთავრესს წყაროს სკოლის არსებობისას. ამ ნაირად სიღნაღის მაზრას ერგო—3 ვაკანსია საზოგადოების სრულ ხარჯისა და 2—ნახევარ ხარჯისა; თელავისას 2 ვაკანსია სრულ ხარჯისა და ერთი ნახევარ ხარჯისა, გორისას—2 სრულ ხარჯისა და ერთი ნახევარ ხარჯისა, დუშეთისას და ტფილისისას ერთად-ერთი სრულ ხარჯისა და ერთი ნახევარ ხარჯისა. ეს განაწილება გამგე კომიტეტმა თავის დროზედ გამოაცხადა საქვეყნოდ გაზეთებში და გარდა ამისა შეატყობინა მაზრების მარშლებს. წარსული წლის პირველს ენკენისთვემდის კომიტეტს მოუვიდა თხოვნა სულ 149 მოწაფისა; ამათგან 20 ითხოვდა პანსიონში მიღებას საზოგადოების ნახევარ ხარჯზე და დანარჩენი 129 საზოგადოების სრულ ხარჯზე: სიღნაღის მაზრიდამ—13, თელავის მაზრიდამაც—13, დუშეთის და ტფილისის მაზრებიდამ ერთად 27 და გორის მაზრიდამ—76. შემდეგ ამ თხოვნებისა და დოკუმენტების განხილვისა და მოწაფეთა მშობლების გარემოებათა გამოკვლევისა კომიტეტმა შეიწყნარა თხოვნა სულ 95 მოწაფისა და დაინახა კენჭის ყრის ღირსად. საზოგადოების ნახევარ ხარჯზე—20 და საზოგადოების სრულ ხარჯზე—75: 7—სიღნაღის მაზრიდამ, 8—თელავის მაზრიდამ, 16—ტფილისის და დუშეთისა და 44 გორის მაზრიდამ. 3 ენკენისთვეს კომიტეტმა უყარა კენჭი მოხსენებულ მოწაფეთა ცალ-ცალკე, მაზრებად და ყველანი, ვისაც კი ერგო კენჭი, მიღებულ იქმნენ პანსიონში, გარდა ერთი ყმაწვილისა, თელავის მაზრიდამ, რომელმაც ვერ დაიჭირა ეგზამენი წლოვანობის შესაფერ კლასსში და ამიტომ უარი ეთქვა მიღებაზე. ამ უკანასკნელის სამაგიეროდ, თელავის მაზრის მარშლის თხოვნით, კომიტეტმა მიიღო უკენჭოდ თელავის მაზრისავე უღარიბესი ყმაწვილი. რაც შეეხება ათ თუმნიან პანსიონერებს, გამგე კომიტეტმა მოხსენებულ ხუთს ვაკანსიას მოუმატა კიდევ თხუთმეტი და ყველა ის 20 მოწაფე, რომელიც კომიტეტმა იცნა ღირსად, მიიღო პანსიონში უკენჭოდ. ყველა ეს მიღებულნი მოწაფეები, როგორც საზოგადოების სრულ ხარჯზე, ისე ნახევარ ხარჯზე, ეკუთვნიან თავად-აზნაურთა წოდებას. თავიანთ ხარჯზე პანსიონში მიღება ითხოვეს ექვსმა და ყველანი მიღებულ იქმნენ უკენჭოდ. ამ ნაირად წელს პანსიონში სცხოვრობდა სულ 66 მოწაფე. წლის განმავლობაში პანსიონს და სრულიად სკოლას დაანებეს თავი 2 პანსიონერმა: ერთმა იანვრის წინად და მეორემ იანვრის შემდეგ; ამას გარდა ამ წლის მარტში გარდაიცვალა, როგორც ვსთქვით წინად, ერთი პანსიონერი. ამ ჟამად პანსიონში ირიცხება სულ 63 მოწაფე, ამათგან 21—საზოგადოების სრულ ხარჯზე, 27—საზოგადოების ნახევარ ხარჯზე და 15—თავიანთ ხარჯზე. პანსიონერებისაგან უნდა შემოსულიყო წელს საპანსიონერო ფული სულ 5925 მან., მაგრამ შემოვიდა 3951 მან. 12 კაპ.; დარჩა მათზე ვალად 1973 მან. 88 კ.

როგორც მოვიხსენიეთ შარშანდელ ანგარიშში, წარსული წლების ვალი პანსიონერების მშობლებზე იყო სულ 4653 მან. 86 კ.: ამ ვალიდამ წელს შემოვიდა 1416 მან. 6 კაპ., დარჩა 3237 მან. 80 კაპ., წლევანდელ ვალით ერთად 5211 მან 68 კაპ.—პანსიონერების სმა-ჭამა, ჩაცმა-დახურვა და ჰიგიენური მდგომარეობა თუმცა იმ ნაირივე იყო, როგორც წარსულ წლებში, მაგრამ წელს პანსიონში არა სუფევდა უწინდელივით სისაღე და ჯან-მრთელობა. ჯერ წარსულ წლის მაისში გაჩნდა სკოლაში და პანსიონში წითელა, რომელიც მოკლე ხანში ისე გაძლიერდა, რომ გამგე კომიტეტი იძულებული იყო აეჩქარებინა მოწაფეების დათხოვნა; წითელა იხადა 13-მა პანსიონერმა. შემდეგ იგივე წითელა გაჩნდა ენკენისთვეში და იხადა კიდევ ოთხმა პანსიონერმა, თუმცა კი უწინდელზე ადვილად. გარდა ამისა მძიმედ იყო ავად მუცლის სახადით (ტიფით) ერთი მოწაფე, რომელიც ძლივ-ძლივობით გამობრუნდა; ბოლოს ამ მარტში გახდა ავად ერთი პანსიონერი ტვინის ანთებითა, რომელსაც ავად-მყოფმა ვერ გაუძლო და გარდაიცვალა სოფელში, სადაც ის მამამ ავად-მყოფი წაიყვანეს.

როგორც იყო მოხსენებული შარშანდელ წლიურ ანგარიშში, ფულით შემწეობა ეძლეოდა შარშან 43 მოწაფეს და ამ საგანზე იხარჯებოდა თვეში 305 მან. ეს ხარჯი წელს გამგე კომიტეტმა, ფულების ნაკლებობისა გამო, რაც კი შეიძლებოდა, შეამცირა და ვისაც შარშან თთვეში თუმანი ეძლეოდა, დაუნიშნა ხუთი მანათი და ვისაც 6 მან. ეძლეოდა, 3 მანათად გაუხადა; ამ ნაირად წელს გამგე კომიტეტი 18 მოწაფეს აძლევდა თთვეში ხუთ-ხუთ მანათსა, 29 სამ-სამ მანათს და ერთს—ორ მანათს; სულ ამ საგანზე იხარჯებოდა თთვეში 179 მან.

ამით ათავებს გამგე კომიტეტი წლის ანგარიშს და ვალდებულად რაცხს თავის თავს მოახსენოს საზოგადო კრებას ზოგიერთი თავისი მოსაზრება მომავალ გამგე კომიტეტის საყურადღებოდ:

ა) როგორც ანგარიშში მოხსენებულ-თა, ამ წლიწადს პროგიმნაზიურ მეოთხე კლასსში სწავლობს 10 ყმაწვილი. ამათგან შვიდს მაინც შეეძლება მეხუთე კლასსში სწავლა. რადგანაც ნამდვილად ცნობილია, რომ სახელმწიფო სასწავლებლების მეხუთე კლასსებში შესვლა აგრერიგად ადვილი არ არის და ადვილად შეიძლება, რომ ჩვენი სკოლის მოწაფენი სასწავლებლების გარეშე დარჩნენ, ამიტომ აუცილებელ საჭიროებად ხედავს კომიტეტი, რომ ჩვენ სკოლას მოემატოს ენკენისთვიდამ მეხუთე კლასი.

ბ) რამდენიმე წლის გამოცდილებამ ცხადად დაანახვა გამგე კომიტეტს, რომ სწავლის უკეთესად მსვლელობისათვის და წარმატებისათვის დიდად საჭიროა მომავალში სკოლას ჰყავდეს მუდმივი მასწავლებლები პროგიმნაზიულ კლასსებშიაც; თუ ყველა საგნებისათვის არა, ზოგიერთისთვის მაინც; უამისოდ სკოლა ძრიელ ხშირად იძულებული იქმნება უკეთესი დრო—დილის საათები—მოსამზადებელ სუბუქ საგნების სწავლას, მეხუთე და მეექსე საათები კი მძიმე საგნებს, რადგანაც მოწვეულ მასწავლებლებს იშვიათად აქვსთ ხოლმე თავისუფალი დრო დილით.

გ) ინსპექტორის თანამდებობა სათავად-აზნაურო სკოლაში შექმნა ამ ბო-

*) იხ. «ივერია» 1886 წ. № 104.

ლის დროს ძრიელ რთული. ინსპექტორი განაგებს ამ ჟამად ოთხს მოსამზადებელს განყოფილებას და ოთხს პროგიმნაზიურ კლასს; ეგზამინისთვიდამ იქნება ამ კლასებს მეხუთე კლასიც მოემატოს. ამას გარდა ინსპექტორის ხელშია პანსიონიც, სადაც, როგორც ანგარიშიდამ სჩანს, 63 პანსიონერია. რომ სკოლის საქმე უკეთესად წავიდეს და ინსპექტორი სულ ამის წარმატებაზე ზრუნავდეს, საჭიროდ ხედავს გამგე კომიტეტი მომავალში სხვა პირს ჩაბარდეს პანსიონი და ინსპექტორს ჰქონდეს მანდობილი მხოლოდ საზოგადო თვალ-ყურის დაჭერა პანსიონზე.

კომიტეტის თავ-მჯდომარე კონსტანტინე მამაცოვი.

წევრები: თ. ალ. ჩოლოყაშვილი. იაკობ გოგებაშვილი. ნიკოლოზ ცხვედაძე. ივ. გამყრელიძე.

დეპეშა

14 მაისს

მოსკოვი. მათი იმპერატორებითი უდიდებულესობანი ხელმწიფე იმპერატორი და ხელმწიფე იმპერატრიცა უგუსტოესის სახლობითურთ მობრძანდნენ მოსკოვს დილის 10 საათზედ. მათ უდიდებულესობათა მოგზაურობის დროს ნიკოლაევიდამ მოსკოვამდე სახლხი მრავლად იკრიბებოდა რკინის გზის ლიანდაგის აქეთ-იქით და აღტაცებით უცხადებდა თავის უქვეშევრდომებურს გრძნობას. მოსკოველებიც დიდის სიხარულით მიეგებნენ მათ უდიდებულესობათ. მათი უდიდებულესობანი იკერიის ღვთის-მშობლის ხატის ნიშისაკენ გაემართნენ, მოიხმინეს მოკლე პარაკლისი და ემთხვივნენ სასწაულთ მოქმედს ხატს; შემდეგ წაბრძანდნენ კრემლის დიდს სასახლეში. შუა დღისას ჩვეულებრივის ამბით და ყოფით გვირგვინოსანნი და ამაღა წაბრძანდნენ ღვთის-მშობლის მიძინების ტაძარში. გიორგიევის დარბაზში მოსკოვის ქალაქის თავმა ალექსეევმა ხაზჭის წევრთა თანა ერთად მართვა მათ უდიდებულესობათ პურ-მარილი და ხელმწიფეს შემდეგი მოახსენა: ხაუკეთესოთ (წოდებათა მიუხედავა) ხაზჭო პირველ-სამეუფო ქალაქის მოსკოვისა თავს იხრის ფერხთა შენთა წინაშე, ოვით მპყრობელო ხელმწიფევ. მიიღე ჩვენი პურ-მარილი; მიიღე ჩვენი სიყვარული და ირწმუნე, რომ გვახარის ხილვა შენი, ხელმწიფე დედოფლისა და ხელმწიფე ცესარევიჩისა. შენ მოგვევლინე ჩვენ კურთხეულის სამხრეთიდამ. შენ დაუბრუნე სიცოცხლე შავს ზღვას. ფრთა ესხმის ჩვენს იმედს და სიმტკიცე ეძლევა ჩვენს რწმენას, რომ ჯვარი ქრისტესი განრწყინდება წმ. სოფიის ტაძარზე. ამ აზრისაა მოსკოვი და ამას ემედოვნებს." ამაზე ხელმწიფემ ბრძანა, რომ მე მიყვარს მოსკოველნი და მიხარიან, რომ სწორედ იმ დღეებში ვარ აქ, რა დღეებშიაც უწმინდაესი კურთხევა ჩემის გვირგვინისა მოხდავა. ის დღენი უკეთესნი სახსოვარნი არიან ჩემნიო. გიორგიევსკის დარბაზშივე ხელმწიფემ ინება და მიიღო პურ-მარილი პავლოვსკის დაბისა და რუზა ქალაქისაგან. ვლადიმირის ზალაში მიიღო პურ-მარილი მოქალაქეთა საზოგადოებისაგან და რავოჟსკისა და პრეობრაჟენსკის მგელის მომდვრების სამდლი სახლთაგან, ხოლო ხელოსანთა წოდებისაგან მიიღო ხატი ფრაყის ნახატობისა. როცა ღვთის-მშობლის მიძინების ტაძარში შებრძანდნენ. მათი უდიდებულესობანი და ხალხის „ურა“ და ზარების რეკა ერთმანეთში შეირივნენ, მოსკოვის მიტროპოლიტი მიეგება და სიტყვა მოახსენა და სთქვა, რომ ხელმწიფე სამხრეთისაკენ გასართობად კი არ გაემგზავრაო, არამედ იმიტომ—რომ საქმით შესრულებულიყო გულითადი სურვილი ერთ-მთავრისა და სრულიად რუსეთის ერისაო. „შავის ზღვის თავ-განწირული ფლოტი, ბრძანა მიტროპოლიტმა, იმსხვერპლა პორტ-ევქსინის ზვირთებმაო, როცა სამშობლოს დიდი განსაცდელი დაადგაო და დღეს შენის უძლეველის ნებით აღდგენილი ფლოტი კვლავ მოწოდებულ იქმნა წინანდებურის ბრწყინვალე სიცოცხლისათვისაო. შემდეგ სთქვა, რომ ეს ამბავი გამოუთქმელის სიხარულით აღავსებს ხელმწიფის მილიონ ქვეშევრდომთა გულსაო და მეტადრე უფრო პირველ-სამეუფო ქალაქშიო, მივეგებებით სალამით თქვენს მობრძანებას მოსკოვშიო, ერთგული ქვეშევრდომი ერი გამოუთქმელის სიხარულით და აღტაცებით მიეგება თავის ხელმწიფეს და გულით ევედრება მეფეთა-მეფეს, რათა მან წარუმართოს ხელი ყოველს კეთილს საქმეს ხელმწიფისას სადიდებლად და განსადიდებლად რუსეთისა. მათ უდიდებულესობათ ილოცეს ღვთის-მშობლის მიძინების ტაძარსა და ჩუდოვის მონასტერში და დაბრუნდნენ კრემლის სასახლეში. ხალხი აღტაცებით ამღვდა სალამს გვირგვინოსანთ. სადილის შემდეგ მათ უდიდებულესობათა დაათვალიერეს აღსაზრდელი სახლი და ობოლთა ინსტიტუტი ნიკოლოზისა. სადამოზედ კრემლის დიდს სასახლეში სადილი იყო გამართული და სადილზედ მიწვეულნიც ბევრნი იყვნენ. სამეუფო ქალაქი მშვენივრად იყო გაჩირაღდებული.

პეტერბურგი. კრონშტადტს ბანკის საქმის გამო ბრალდებულნი გაამართლეს.

მოსკოვი. დღეს პარადი იყო ჯარისა თეატრის მოედანზე მათ უდიდებულესობათა თანადასწრებით. პარადში მონაწილეობა მიიღო 9 ბატალიონმა ქვეითის ჯარისამ და 2 ცხენოსანისამ. ზარბაზანი 32 იყო.

ხარკოვი. სასამართლო პალატამ განიხილა ბოროტ-მოქმედებათა საქმე ბელგოროდის საზოგადო ბანკისა და სიყალბეში ნაფიცთა მსაჯულთაგან დამნაშავედ ცნობილს ბანკის დირექტორად ნამყოფს სავაჭრო მოქალაქეს ნიკიტინს განუჩინა: აესადოს ყოველივე უფლება და უპირატესობა და ტობოლსკის გუბერნიაში გაიგზავნოსო; ამხანაგები-კი დირექტორისა სელივანოვი და კანაკოვი გაამართლეს.

პარიჟი. სამხედრო მინისტრმა კანონ-პროექტი შეიტანა პალატაში ჯარის მოწყობის თაობაზე. კანონ-პროექტი ითხოვს, რომ ჯარს მოემატოს ხალხი.

პრინცების განდევნის თაობაზედ ჯერ გადაწყვეტილი არაფერი არა დაუდგენიათ-რა.

ათინა. ტრიკუპისმა აუწყა პალატას, რომ ოსმალოსა და საბერძნეთის ჯარი დაბრუნდა სამზღვარიდამაო და ამასთანავე გაცნობებთ, რა განკარგულებაც არის მიღებული, რომ ჯარს თოფ-იარაღი აეყაროსო.

ვენა. გაზ. „პოლიტიკის კორრესპონდენცია“ ამბობს: ინგლისის კაბინეტი მაღლ დაიწყობს ბასს იმაზე, რომ საბერძნეთის ნაპირებს ახსნან ალყა ერთა-შორის ის ხომალდებისაო.

ათინა. კოროლი წაბრძანდება კორფის კუნძულზეო, ხოლო შემდეგ სამზღვარ გარედ გაემგზავრებაო.

15 მაისს

პეტერბურგი. «Новое время» ამბობს, რომ ივნისში სამზვარ გარეთის ღვინოებს ბაჟი მოემატება 25%-მდეო.

მოსკოვი. გუშინ პარადის დაწყობამდე პურ-მარილი მიართვეს მემკვიდრე ცესარევიჩს დეპუტაციებმა სელოსანთა საზოგადოებისამ და იმ მგელის მომდვრების მწყალებელთა, რომელნიც არ უარჰყოფენ მღვდელობასა. დილით მათ იმპერატორებით უდიდებულესობათა ინებეს და დაათვალიერეს ეკატერინასი და ალექსანდრეს ინსტიტუტები და მარიამის სასავად-მყოფო. 7½ საათზე ალექსანდრეს დარბაზში მომზადებული იყო სადილი 160 კაცისათვის, სადილად ბრძანდებოდა მიტროპოლიტი იოანიკე. სადილის შემდეგ მათ უდიდებულესობათა ინებეს და სადამოს გასატარებლად გენერალ გუბერნატორთან წაბრძანდნენ.

სოფია. 45 ამორჩეულ დეპუტატში 41 მთავრობის მომხრეა. 16 საარჩევანო ოლქში მომავალ კვირას ხელ-მეორედ უნდა კენჭის ყრა იყოს.

პარიჟი. პარლამენტის საბიუჯეტო კომისიის უმრავლესობა იმ აზრისაა, რომ გაუქმებულ იქმნას ბიუჯეტი სარწმუნოებათათვის.

საფრანგეთის ელჩი ათინისა ხვალ ხელ-ახლად დაუბრუნდება თავის თანამდებობას.

პეტერბურგი. პეტერბურგმა დიდის ამბით იდღესასწაულა დღეობა მათ იმპერატორებით უდიდებულესობათა გვირგვინის უწმინდაესის კურთხევისა. ყოველ-მხრიდამ დეპეშები მოდის დღევანდელის დღესასწაულის გამო.

მოსკოვი. მოსკოვის გენერალ-გუბერნატორს თავადს დოლგორუკოვს ებოძა უმაღლესის რესკრიპტით ბრილიანტების ნიშნები წმ. ანდრია პირველ-წოდებულის ორდენისა.

მერვი. სამზღვრების გამმიჯნელი კომისიები კვლავ მუშაობენ მურღაბიდამ დუღჩისჭის მერიდიანამდე.

ათინა. ბრაიტანის საერო კრების წევრთ კერძო ყრილობაზე გადასწყვიტეს ხმის უმეტესობით, რომ ჩვენ გვსურს შევუერთდეთ საბერძნეთსაო.

პარიჟი. სამინისტროს მიერ შედგენილი კანონ-პროექტი პრინცების შესახები ნებას აძლევს შინაგან საქმეთა მინისტრს, რომ უკეთუ საჭიროდ დაინახავს, აუკრძალოს პრინცებს საფრანგეთში ყოფნა.

კატანია. ფრქვევა ეტნისა ძლიერდება. ნაცარტუტმა დაჰფარა სოფელი ნიკოლაზი, რომელსაც ხალხი გაუგზავნეს მისაშველებლად.

16 მაისს

მოსკოვი. გუშინ დილას მათი იმპერატორებითი უდიდებულესობანი და უმაღლესობანი დაესწრნენ ღვთის-შობლის მიძინების ტაძარში დიდის ამბითა და ყოფით გარდახდილს პარაკლისს მიტროპოლიტის იოანიკეს მიერ უმაღლესის სამღვდელოების კრებულითურთ. პარაკლისის შემდეგ მათი უდიდებულესობანი წარემართნენ არხანგელსკის ტაძრისაკენ. წინ მიუძღოდნენ მგალობელნი და სამღვდელოება, ზარების რეკა და ზარბაზნების სროლა დიდი იყო; ხალხი ერთხმად „ურას“ იძახოდა. არხანგელსკის ტაძარში მათი უდიდებულესობანი ემთხვივნენ ხატებს. არხანგელსკის ტაძრიდამ მათი უდიდებულესობანი, სამღვდელოების წინ წაძღოლით, დაბრუნდნენ სასახლეში «კრასნოე კრილცოს» გზით. ამ კრილცოს ზემო აივანიდამ მოწყალედ ინებეს და თავი დაუკრეს ხალხს. საუზმის შემდეგ მათ უდიდებულესობათა ინებეს და დაათვალიერეს უნივერსიტეტი, იქ დაესწრნენ სტუდენტების კონცერტს. სტუდენტები აღტაცებით მიეგებნენ და აღტაცებითვე გამოაცილეს მათი უდიდებულესობანი. შემდეგ მათ უდიდებულესობათა ინახულეს ლიცეი ცესარევიჩის ნიკოლოზისა, სადაც მიეგებნენ გენერალ-გუბერნატორი და დირექტორი ლიცეისა კატკოვი. მოწაფენი მწკრივად იდგნენ კიბეზედ ორ-პირად, აქედ იქით და გზას ჰფენდნენ ყვავილებით. მათ უდიდებულესობათა და უმაღლესობათა ინახულეს კიდევ მოქალაქეთა სასწავლებელი და შემდეგ გაემგზავრნენ „ტროიკებით“ სადილად კუსკოვოს—გრაფის შერემეტიევის მამულში.

«Новое Время» გვაუწყებს, რომ გარეშე საქმეთა მინისტრი დიდის ხნით დათხოვნილ იქმნება და წავა სამზღვარს გარედ ივნისის შუა რიცხვებშიო.

ლონდონი. ლიბერალთ დასის კრებაზე გლადსტონმა სთქვა, რომ თანახმა ვარ ირლანდიის კანონ-პროექტს ჩავურთო მუხლიო, რომლის ძალითაც ირლანდიელ დეპუტატებს შეეძლებათ ბრიტანიის პარლამენტში მონაწილეობა მიიღონ არა მარტო ხარჯის გაწერის გამო, არამედ საერთო—სახელმწიფო საგნების გამოცაო.

პარიჟი. როცა პალატაში შეიტანეს კანონ-პროექტი პრინცების თაობაზე, შინაგან საქმეთა მინისტრმა სთქვა, რომ ჩვენი იმედი, ვითომ პრინცები პატივისცემით მოეპყრობოდნენ სარესპუბლიკო დაწესებულებათა, არ გამართლდაო, პირ-იქით, ცხადი შეიქმნა, რომ მზად არიან ყოველ შემთხვევაში მუქარა გაუწიონ რესპუბლიკას. მინისტრის სიტყვებმა წინააღმდეგობა გამოიწვია მემარჯვენეთაგან. პალატამ ცალკე კომისიას გარდასცა განსახილველად პრინცების შესახები კანონ-პროექტი და წინადადება ბასლისა. ბასლი ითხოვს რომ პრინცების მამულები სახაზინოდ შეირიცხოს და შესდგეს თავნი მოხუცებულთა საპატრონოდაო.

საკალენდარო ცნობანი

ქრისტეს აქეთ ჩუპვ (1886) წელიწადია. ქვეყნის შექმნიდამ **7394**.

ძველი ინდიქტიონი მე-14, ამისი ქორონიკონი — უოჱ=478 წელია. დაიწყო 1408 წ. და თავდება 1940 წ.

ახალი ინდიქტიონი მე-4, ამისი ქორონიკონი—მბ=42 წელიწადია. დაიწყო 1844 წ. და თავდება 2376 წ.

1886 წლის ზედ-ნადები – 3.

ამაღლება—22 მაისს, სულის-წმიდის მოსვლა—1 ივნისს, ამავ თთვის 9-დამ იწყობა პეტრე-პავლობის მარხვა. ეს მარხვა 1886 წელს 2 კვირით და 6 დღით არის.

მაისი 31 დღით არის

17 დღე შაბათი. წმინდა მოციქულის ანდრონიკესი, სტეფანესი. კათ. პასხალისა და ვერონიკისა. ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—57—8. ტფილისში მზე ამოდის 4—29; ჩადის 7—26. მთვარე ამოდის 2—14 ნღ. ჩადის 2—41.

18 დღე კვირა. წმ. მოწამე თეოდოტე ანკვირელისა, წმ. ალექსანდრესი და 7 ქალწულთა, წმ. დავითისა და ძმისა მისისა ტარიჩანასი. კათ. ერიკასი.

გენ. ლეიტ. კნორინგმა ტფილისში შეჰკრიბა პირველნი წოდებათა კაცნი ქართველთ ერისანი და სოფლელნი მამასახლისნი და ნებისამებრ იმპერატორის ალექსანდრე 1-სა გამოუცხადა: თავიანთ ნებით და ერთ-ხმად მიიღეს თუ არა სამუდამოდ ქვეშევრდომობა რუსეთისა? 1801 წელს.

ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—57—16. ტფილისში მზე ამოდის 4—28; ჩადის 7—27. მთვარე ამოდის 2—54 ნღ. ჩადის 3—41.

19 დღე ორშაბათი. მოწ. პატრიკისა. კათ. პეტრე ცელისტინისა.

დარეჯან დედოფლის რჩევითა და გავლენით ქართლი გაყოფილ იქმნა ბატონისშვილთა შორის 1793 წ. ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—57—24. ტფილისში მზე ამოდის 4—28; ჩადის 7—28. მთვარე ამოდის 3—28 ნღ. ჩადის 4—44.

განცხადებანი

„ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელის საზოგადოების“ წევრთა წლიური კრება არის დანიშნული 25 მაისს, დილის 12 საათზე, სათავად-აზნაურო ბანკის დარბაზში ა) მოსასმენად საზოგადოების ანგარიშისა 188⁵/₆ წლისა, ბ) მისაღებად ახლად შემომავალ წევრთა და გ) დასამტკიცებლად სავარაუდო ხარჯისა 188⁶/₇ საანგარიშო წლისა.

(5—2)

ტფილისის სათავად-აზნაურო საადგილ-მამულო ბანკისაგან.

გამგეობა თბილისის თავად-აზნაურთა ბანკისა, თებერვლის 17, 1881 წ. დამტკიცებულის წესდების მე-15 § ძალით ამით აცხადებს, რომ ივნისის 16-ს ამ 1886 წ., შუადღის 12 საათზედ, თბილისში, ბანკის სადგომში, ფრეილინის ქუჩაზედ, არწრუნისეულ სახლებში გაისყიდება უძრავი ქონება ვაჭრობის გა-

ნუმერებლად (უვერეტრეკოთ) ქვემოთ მოხსენებულ პირთა, რომელთაც თავის დროზედ არ შემოუტანიათ ხვედრი ფული, როგორც დაწესებულია ბანკის წესდების 13, 14, 15, 17, 18, და 19 პარაგრაფებით.

ა) არა ურთი-ერთობრივის თავდებობით გაცემული სესხები.

I. ქალაქის მამულები.

გოპაძე—კვეზერელი, მარიამ სოლომონის ასული: ორ-სართულიანი ქვის სახლი 116 ოთხ-კუთხი საჟ მიწით, ქ. თბილისში, 2 ნაწილში, 1 განყოფილებაში, დავიდოვის ქუჩაზე, თავნი ვალი 1927 მან. 47 კაპ. შემოსატანი 192 მან. 83 კაპ. სულ 2120 მან. 30 კაპ.

სულხანოვისა, მარიამ ივანეს ასული: 18 ქვის დუქანი, მათში 14 ერთ-სართულიანი სარდაფებით და 4 ორ სართულიანი ბალახანებით, 276 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით ქ. თბილისში, 2 დუქანი 1 განყოფილების მე-7 ნაწილში, თათრის მეიდნის კუთხეში, დანარჩენი 16 დუქანი მე-2 განყოფილების მე-14 ნაწილში, ჩუღურეთში. თავნი ვალი 22,264 მან. 17 კაპ შემოსატანი 1911 მან. 48 კაპ სულ 24,175 მან. 65 კაპ.

ერისთავი, ალექსანდრე პაელეს-ძე: წისქვილი და სადგური 5610 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწა ქ. გორში თავნი ვალი 5494 მან. 45 კაპ. შემოსატანი 507 მან. 90 კაპ. სულ 6002 მან. 35 კაპ.

პოლტარაცკი, ივანე ეგნატეს-ძე: ორი ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი, ორი ფლიგელით და შენობით, მიწა ზომა 321⅓ ოთხ-კუთხი საჟენი ქ. თბილისში, 1 განყ. 1 ნაწილში, ოლგას ქუჩაზე თავნი ვალი 21,102 მან. 20 კაპ. შემოსატანი 2183 მან. 47 კაპ. სულ 23,285 მან. 67 კაპ.

ამატუნი, ნაპოლეონ ივანეს-ძე: 1) ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი ერთ-სართულიანი ფლიგელით თავის სარდაფით და ორ-სართულიანი სამოსამახუროთი, და 2) ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი მიწის ზომა 704 ოთხ-კუთხი საჟ. ქ. თბილისში, 1 განყ. მე-4 ნაწილი, ელიზაბეტოვის ქუჩაზე, თავნი ვალი 53,933 მან. 13 კაპ. შემოსატანი 7057 მან. 48 კაპ. სულ 60,990 მან. 61 კაპ.

ტერ-შმავონოვი, ნიკოლოზ ივანეს-ძე: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი ფლიგელით, ყველა თავის მოწყობილობით და 87 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით, ქ. თბილისში. 1 განყოფილებაში მე-6 ნაწილში, მოლზნინის და ბებუთოვის ქუჩაზე № 21. თავნი ვალი 7639 მან. 41 კაპ. შემოსატანი 585 მან. 80 კაპ. სულ 8225 მან. 21 კაპ.

ვახვახოვისა, ათანასე ლიპარიტ-ძე: სამ-სართულიანი ქვითკირის სახლი ეზოთი, 103 საჟ. და 3 ოთხ-კუთხი არშინი მიწით, ქ. თელავში, თავნი ვალი 2615 მან. 56 კაპ. შემოსატანი 229 მან. 42 კაპ. სულ 2844 მან. 98 კაპ.

ერისთავისა, ილლიტა დიმიტრის ასული: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი და ხეხილის ბაღი, 500 კვ. საჟ. მიწით ქ. გორში, თავნი ვალი 7849 მან. 40 კაპ. შესატანი გარდასახადი 577 მ. 3 კაპ. სულ 8426 მან. 43 კაპ.

ციციშვილისა, დავით ივანეს ძისა: მიწა 300 კვ საჟ. 11 ნაწილი, 2 განყოფილებ., ქ. თბილისში. თავნი ვალი 1059 მან. 44 კ. შეს. გარ 88 მ. 50 კ. სულ 1147 მ. 94 კაპ.

ხარაზოვები, თომა და ვასილი იაგორის ძენი, ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი ყოველივე მოწყობილობით და მიწით, ზომით 60 ოთხ-კუთხი საჟ. 3 ნაწილში, 1 განყოფილებაში, ქ. თბილისს № 271.—თავნი ვალი 2467 მან. 13 კაპ. შემოსატანი 162 მან. 64 კაპ. სულ 2629 მან. 77 კაპ.

გაბაევი, ალექსანდრე ზაქარიას ძე, ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფითა და ფლიგელით და ორ-სართულიანი შენობა, ზომით 160 ოთხ-კუთხი საჟ. 1 ნაწილში, 1 განყოფილებაში ქ. თბილისს მოსკოვის ქუჩაზედ. თავნი ვალი 6,012 მან. 27 კაპ. შემოსატანი 613 მ. 29 კ სულ 6625 მ. 56 კ.

გოგსაძე, ეკატერინე დიმიტრიევნა, ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი ყოველივე მოწყობილობით და მიწა 166 ოთხ-კუთხი საჟ 1 ნაწ. 1 განყოფ. ქ. თბილისს. თავნი ვალი 4625 მან. 84 კაპ. შემოსატანი 282 მ. 82 კ. სულ 4908 მ 66 კ.

ბეთანოვი, სტეფანე ივანეს ძე, ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი, ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი მიშენებულით, მიწა სიგრძით 28 საჟ. და სიგანით 13 საჟ ქ. ახალციხეს № 4. თავნი ვალი 3296 მ. 71 კაპ. შემოსატანი 497 მან. 10 კ. სულ 3794 მან. 3 კაპ.

მირიმანოვი, დავით იაკობის ძე, სამ-სართულიანი ქვითკირის სახლი და ორ-სართულიანი ქვითკირის ფლიგ. მიწის ზომა 111½ ოთხ-კუთხი საჟ. 11 ნაწ. 2 განყოფილებაში ქ. თბილისს ელისავეტის ქუჩაზედ თავნი ვალი 15,698 მან. 50 კაპ. შემოსატანი 1487 მან. 90 კაპ სულ 17186 მან. 40 კაპ.

მირიანოვისა, მარია იაკობის ასული. ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი და აბანო, მიწა ზომით 168 ოთხ-კუთხი, საჟ. ქ. გორში. თავნი ვალი 3992 მან. 48 კაპ. შემოსატანი 317 მან. 85 კაპ. სულ 4310 მან. 33 კაპ.

ბაგრატიონ-მუხრანსკი, ივანე კოსტანტინეს ძე, სამ-სართულიანი ქვითკირის სახლი ფლიგელითა და შენობით, მიწის ზომა 313¾ ოთხ-კუთხი საჟ. 1 მიხაილის ნაწ. 1 გაყოფ. ქ. თბილისს. თავნი ვალი 22,918 მან. 22 კაპ. შემოსატანი 1514 მან. 77 კაპ. სულ 24,432 მან. 99 კაპ

II. სოფლის მამულები.

ხიმშიევები, ნიკოლოზ, ნინო და მარიამ გიორგის ასულნი და ეკატერინე ბექანის ასული: სახნავი და სათიბი მიწა ზომით 653 დესატინა 1820 ოთხ კუთხი საჟენი. თბილისს გუბერნიაში, თელავის მაზრაში, ანტნის ხევი. თავნი ვალი 4236 მან. 85 კაპ. შემოსატანი 200 მან. 80 კაპ. სულ 4437 მ. 65 კ.

ნაზარბეგოვი, სოლომონ გრიგორის-ძე: სახნავი, სათიბი და საძოვარი ადგილი ზომით 548 დესიატინა 1837 ოთხ-კუთხი საჟენი. თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, სოფელ ყიჩიკში. თავნი ვალი 7531 მან. 71 კაპ. შემოსატანი 426 მან. 70 კაპ. სულ 7958 მან. 41 კაპ.

ალექსეევ-მესხიევი, მიხეილ დიმიტრის-ძე: სახნავი სათიბი, სათესი ადგილი და ტყე ზომით 178 დესეტ. და 840 ოთხ-კუთხი საჟენი. თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში სოფ. ახალდაბა. თავნი ვალი 3765 მან. 83 კაპ. შემოსატანი 179 მან. 60 კაპ. სულ 3945 მან. 43 კაპ.

ერისთავი, გიორგი გიორგის-ძე: სახნავი, სათიბი, სამოსახლო ადგილი, შენობანი, ვენახი და ტყე 284 დესეტინა 1263 ოთხ-კუთხი საჟენი. თბილისის გუბერნიაში, თელავის მაზრაში, სოფ. ქისტაურში. თავნი ვალი 7531 მან. 46 კაპ. შემოსატანი 337 მან. 74 კაპ. სულ 7869 მან. 20 კაპ.

ქანანოვი, გიორგი ზურაბის-ძე: სახნავ-სათესი, სახლ-კარის ადგილები შენობებით და ვენახი, რომელთაც 151 დეს. 300 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწა უჭირავთ. თბილისის გუბერნ. გორის მაზრის სოფ. ბრეთში. თავნი ვალი 8510 მან. 36 კაპ. შემოსატანი 571 მან 20 კაპ. სულ 9081 მან. 56 კაპ.

თულაშვილი, სოლომონ ივანეს-ძე: სახნავ-სათესი, სათიბი ადგილები და ტყე 297 დეს. 2003 ოთხ-კუთხი საჟენი მიწით. თბილისის გუბერნიაში და იმავე მაზრაში სოფ. ზირბითში, ცივორეთში, გამოჩენილი და აუზნისი. თავნი ვალი 2374 მან. 36 კაპ. შემოსატანი 116 მან. სულ 2490 მან. 36 კაპ.

ბარათაშვილი, ნიკოლოზ გრიგორის-ძე: სახნავი, სათიბი, საზოსტნე-საბალე ადგილები და ტყე 858 დესეტ. 380 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, სოფ. დიდ-წერახევში. თავნი ვალი 4748 მან. 5 კაპ. შემოსატანი 222 მან. სულ 4970 მან. 5 კაპ.

კერესელიძისა, ანასტასია გრიგოლის ასული: სახნავი, სათიბი და საძოვარი ადგილები და ტყე ზომით 104 დესეტ. და 1200 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბერნიაში, თბილისის მაზრაში, აგ. ბოგვში. თავნი ვალი 2848 მან. 83 კაპ. შემოსატანი 239 მან. 50 კაპ. სულ 3088 მან. 33 კაპ.

მელიქოვი, ივანე ალექსანდრეს ძე: სახნავი ადგილი და ტყე ზომით 2365 დესიატინა 364 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, გალითალა, მუზხანკა და სხვანი. თავნი ვალი 13349 მან. 4 კაპ. შემოსატანი 808 მან. 80 კაპ. სულ 14157 მან. 84 კაპ.

თარხან-მოურავი, დავით იორამის ძე, სახნავი და საძოვარი ადგილები და ტყე, ზომით 525 დესიატ. და 876 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბერნიაში, თბილისისა და გორის მაზრებში, სოფელთ ახალ ქალაქისა და კავთიხევის მახლობლად და აგ. მანგლისში. თავნი ვალი 6674 მან. 9 კაპ. შემოსატანი 338 მან. 44 კაპ. სულ 7012 მან. 53 კაპ.

შატბეროვისა, ლიუდმილა ათანასეს ასული: სახნავი-სათესი ალაგები შენობებით 18 დეს 1600 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით, თბილისის გუბერნიაში, გორის მაზრაში, სოფ. ხაშურთან.—თავნი ვალი 953 მან. 50 კაპ. შემოსატანი 80 მან. სულ 1033 მან. 50 კაპ.

თოფჩიევისა, ხანუმა ყიზი ხანუმა: (დღეს ზეინალოვებისა) სახნავი, სათიბი და საბალე ადგილები 388 დეს. 250 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბერნიაში, შულავერის ადმინისტრაციულს განყოფილებაში, ახალი მალმუთლუს საპრისტაოში. თავნი ვალი 4767 მან. 51 კაპ. შემოსატანი 222 მან. სულ 4989 მ. 51 კ.

მელიქოვი, მიხეილ ივანეს ძე. სახნავი სათიბი და ტყე, 1041 დეს. 500 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში არაბატალა, ფალიან-თაქიანი და სხვ.—თავნი ვალი 7658 მან. 26 კაპ. შემოსატანი 485 მ. სულ 8143 მ. 26 კ.

ორბელიანი, ვახტანგ ვახტანგის ძე. სახნავი, სათიბი, საძოვარი და ტყე 1292 დეს. 1600 ოთხ-კუთხი საჟ თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში აბულმუყში.—თავნი ვალი 5765 მან. 74 კაპ. შემოსატანი 331 მან 80 კაპ. სულ 6097 მან. 54 კ.

ორბელიანები, ივანე და გრიგოლ კოსტანტინეს ძენი. სახნავი, სათიბი ადგილები და ტყე 731 დეს. 1570 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, სოფ. ყიზილ-აჯილოში და საჯში—თავნი ვალი 6726 მან. 69 კაპ შემოსატანი 306 მან. 80 კაპ. სულ 7033 მან. 49 კაპ.

მელიქოვი, ივანე ალექსანდრეს-ძე. სახნავი, ხამოსახლო, სათიბი და საძოვარი ადგილები, ბაღები, შენობები და ტყე 1559 დეს 760 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბერნიაში და უეზდში, სოფ. თოხლიყილისა, სადახლო და ქვემო წოპი. თავნი ვალი 27,059 მან. 53 კაპ. შემოსატანი 1953 მან. 30 კაპ. სულ 29,012 მან. 83 კაპ.

ციციშვილი, დავით ივანეს ძე. სახნავი და სათიბი ადგილები, ვენახი და შენობები 87 დეს. 960 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბერნიაში, გორის მაზრაში, სოფ. ქვემო-ნიჩბისში. თავნი ვალი 3874 მან. 54 კაპ. შემოსატანი 344 მან. 57 კაპეიკი სულ 4219 მან. 11 კაპ.

ორბელიანი, ვახტანგ ვახტანგის ძე სახნავი, საძოვარი და სათიბი 1434 დეს. 1120 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, მუსიყალაში და შინდლიარში.—თავნი ვალი 10654 მან. 64 კაპ. შემოსატანი 604 მან. 13 კაპეიკი. სულ 11258 მან. 77 კაპ.

ერისთავი, ესტატე მირმანოზის-ძე. სახნავი და საძოვარი ადგილები 280 დეს. 2006 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბერნიაში, გორის მაზრაში, სოფ. ახსისში.—თავნი ვალი 7748 მან. 80 კაპ. შემოსატანი 438 მან. 82 კაპ სულ 8187 მან. 62 კაპეიკი.

ფურაქოვი, ივანე ადამის-ძე. სახნავი, საძოვარი მიწები, სათიბი და ტყე, ზომით 4765 დეს. თბილისის გუბ. თბილისის მაზრაში, ს. ლამბალოში. თავნი ვალი 58116 მან. 25 კაპ. შემოსატანი 3503 მან. 22 კაპ. სულ 61,619 მან. 47 კაპ.

სულხანოვი, იოსებ გაბრიელის-ძე სახნავი მიწები, ვენახი, საბოსტნე ადგილები და შენობები 148 დეს. 900 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, სოფ. ოქროყანაში. თავნი ვალი 6716 მან. 2 კაპ. შემოსატანი 430 მან. 26 კაპ. სულ 7146 მან 28 კაპ.

პოლტარაცკი, ივანე ეგნატეს ძე: ერთ სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფებით, სამზარეულოებით და სხვა შენობე-

ბით, ეზოთი, წყაროს წყლით და ერთ დესეტინამდინ მიწით. თბილისის გუბ. და მაზრაში, სოფ ოქროყანაში, თავნი ვალი 1918 მან. 90 კაპ. შემოსატანი 121 მან. 5 კაპ. სულ 2039 მან. 95 კაპეიკი.

წერეთელი, ბაგრატ მიხეილის-ძე. საძოვარი ადგილები და ტყე 1020 დეს. 1920 ოთხ-კუთხი საჟ მიწით. თბილისის გუბ. და მაზრაში, სოფ. ზემო-ხოდაშენთან. თავნი ვალი 8464 მან. 6 კაპ. შემოსატანი 404 მან. 80 კაპ. სულ 8868 მან. 86 კ.

გაბაშვილი, იოსებ დავითის-ძე. სახნავი, საძოვარი და სამოსახლო მიწა 148 დეს. 1860 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბ. და მაზრაში. სოფ. ოქროყანაში. თავნი ვალი 5289 მან. 89 კაპ. შემოსატანი 262 მან. 86 კაპ. სულ 5552 მან. 75 კ.

თარხან-მოურავი, ნიკოლოზ გრიგოლის-ძე. სახნავი, საძოვარი და საბოსტნე ადგილები და სათიბი, ზომით 233 დეს. და 956 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბ თბილისის მაზრაში, სოფ. ლისში. თავნი ვალი 5289 მან. 89 კაპ. შემოსატანი 303 მან. სულ 5592 მან. 89 კაპ.

ავსარქისოვი, ფარსადან იაკულის-ძე, იარალოვი სერგეი ივანეს-ძე, და ფირო და მელქისედეკ ოსეფის-ძენი, სახნავი სათიბი და საძოვარი 673 დეს. 866 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბ. გორის მაზრაში, სოფ. სკრაში. თავნი ვალი 12534 მან. შემოსატანი 545 მ. 99 კაპ. სულ 13079 მან. 99 კაპ.

იარალოვი, სერგეი ივანეს-ძე: სახნავი, სათიბი, საძოვარი და ტყე, 426 დეს. 1873 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბ. გორის მაზრაში, სოფ. სკრაში. თავნი ვალი 8677 მან. 39 კაპ. შემოსატანი 379 მან. 69 კაპ. სულ 9057 მან. 8 კაპ.

შალიკოვები, კოსტანტინე როსტომის-ძე, ნიკოლოზი, გიორგი, მიხეილ დიმიტრის-ძენი და სალომე პანტელეიმონის ასული: სახნავი, საძოვარი, სათიბი, ტყე, ხეხილიანი ვენახი, წისქვილი და შენობანი 1447 დეს. 2296 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბ. გორის მაზრაში, სოფ. სკრაში. თავნი ვალი 31817 მან. 12 კაპ. შემოსატანი 2267 მან. 72 კაპ. სულ 34084 მან. 84 კაპ.

ამილახვარი, ივანე და ელისაბედ თეიმურაზის-ძენი: სახნავი და საბალახე ადგილები 151 დეს 1756 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბ. გორის მაზრაში, სოფ. ნაწრეთში. თავნი ვალი 3374 მან. 26 კაპ. შემოსატანი 287 მან. 66 კაპ. სულ 3661 მან. 92 კაპ.

გაბაშვილი, იოსებ დავითის-ძე: სახნავი, სათიბი და სამოსახლო ადგილები 178 დესეტინა, 2011 ოთხ-კუთხი საჟ. თბ. გუბ. და მაზ. სოფ. საგაბაშვილოში თხინვალაში. თავნი ვალი 2892 მან. 45 კაპ. შემოსატანი 207 მან. 20 კაპ. სულ 3099 მან. 65 კაპ.

ქობულაშვილი, სოლომონ, იოსებ და ზაქარია ადამისძეთა: სახნავ-სათესი, საძოვარი და ტყე, 823 დეს. 1200 კვად. საჟ. თბილისის გუბერნია, თელავის მაზრა აგარ. კონდოლი. თავნი ვალი 9535 მან. 3 კაპ. შესატანი გარ. 434 მან. სულ 9969 მან. 3 კაპ.

სოლოღაშვილი, იასე ქაიხოსროს-ძე: სახნავ-სათესი, სათიბი, საძოვარი ადგილი და ტყე, 212 დეს. 150 კვადრ. საჟ. თბილისის გუბერნია და მაზრა. მონასტრის პუსტაში. თავნი ვალი 1907 მან. 62 კაპ. შესატანი გარდასახადი 94 მან. 80 კაპ. სულ 2001 მან. 82 კაპ.

ვაჩნაძე, იოსებ რევაზის-ძე: სახნავ-სათესი მიწა და ტყე, სულ 663 დეს. თბილისის გუბ. სიღნაღის მაზრა სოფ. ბარემქალა. თავნი ვალი 2860 მან. 51 კაპ. შეს. გარ. 176 მან. 20 კაპ. სულ 3036 მან. 71 კაპ.

ჭავჭავაძისა, ზაქარია გულბაათის-ძისა: სახნავ-სათესი ადგილი და ტყე, სულ 660 დესიატ. 1800 კვ. საჟ. თბილისის გუბერნიაში, თიანეთის მაზრაში, აგარა ბოთქოში. თავნი ვალი 11531 მან. 46 კაპ. შესატანი გარ. 520 მან. 80 კაპ. სულ 12052 მან. 26 კაპ.

შალიკოვისა, იოსებ ივანის-ძისა: სახნავ-სათესი და ტყე, 270 დეს. თბილ. გუბერ. სიღნაღის მაზრა, სოფ. გურჯაანში, თავნი ვალი 4820 მან. 75 კაპ. შეს. გარ. 286 მან. 66 კაპ. სულ 5107 მან. 41 კაპ.

ორბელიანისა, ვახტანგ ვახტანგის-ძისა, სახნავ-სათესი, საძოვარი და ტყე 1977 დეს. 1280 კვ. საჟ. თბილ. გუბერ. მისივე მაზრა სოფ. ძველ-დმანისში, საფარლოში და ვართევანის სოფელში თავნი ვალი 13,498 მან. 28 კაპ შეს. გარდ 675 მან. 34 კაპ. სულ 14,173 მან. 62 კაპ.

სტაროსელსკისა, ეკატერინე ფადეის ასული, სახნავი, საძოვარი, სათიბი, ვენახი და შენობები, მიწის ზომა 286 დეს. $690\frac{1}{2}$ ოთხ-კუთხი საჟ თბილისის გუბერნიაში, დუშეთის მაზრაში, სოფ. საგურამოს, თავნი ვალი 14302 მ. 54 კ შემოსატანი 648 მ. სულ 14950 მ 54 კ

თარხან-მოურავოვი, ნიკოლოზ გრიგოლის ძე, სახნავი, საძოვარი ადგილები და ტყე, მიწის ზომა 180 დეს. 1140 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის მაზრასა და გუბერნიაში სოფ ტბისსა და ზერთევისს, თავნი ვალი 953 მ. 49 კ შემოსატანი 52 მ 40 კ. სულ 1005 მ 89 კ

გედევანოვი, მერაბ იოსების ძე, სახნავი, საძოვარი და სათიბი ადგილები, მიწა ზომით 60 დეს. 110 ოთხ-კუთხი საჟენი ტფილისის მაზრა, სოფ. მუხათ-გვერდში, თავნი ვალი 572 მ. 10 კ. შემოსატანი 77 მ. 6 კ. სულ 649 მ 16 კ

მიხაილოვისა, ნატალია გრიგოლის ასული, სახნავი, საძოვარი ადგილები და ტყე, მიწის ზომა 422 დეს. 1160 ოთხ-კუთხი საჟ. გორის მაზრაში, სოფ. გვარები, თავნი ვალი 3829 მ. 12 კ. შემოსატანი 179 მ. 60 კ. სულ 4008 მ. 72 კ.

ციციანოვისა, ხორეშანა ფადეის ასული, სახნავი ადგილები, ბაღები და ტყე, მიწის ზომა 234 დეს. 1368 ოთხ-კუთხი საჟ. დუშეთის მაზრაში, სოფ საგურამოს, თავნი ვალი 6700 მ. 99 კ. შემოსატანი 295 მ. 54 კ. სულ 6996 მ. 53 კ.

გაბაევები, მიხეილი და ივანე როსტომის ძენი, სახნავი და სათიბი ადგილები, მიწის ზომა 152 დეს. 2211 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის მაზრაში, აგარაკს საგაბაშვილოს, თავნი ვალი 960 მ. 98 კ შემოსატანი 64 მ. 80 კ. სულ 1025 მ. 78 კ.

ყარაევი, ნიკოლოზ ანდრიას ძე, სახნავი, საძოვარი და სათიბი ადგილები, მიწის ზომა 142 დეს. 1310 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის მაზრაში, სოფ წავკისს, თავნი ვალი 4724 მ. 32 კ. შემოსატანი 211 მ. 28 კ. სულ 4935 მ. 60 კ.

ბ) ურთიერთ-შორის თავდებობით გაცემული სესხები.

I. ქალაქის მამულები

ფარესოვისა, ნატალია აბრამის ასული: სამ-სართულიანი ქვითკირის სახლი ყოველივე მოწყობილობით და 110 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით, ქ. თბილისში, 1 განყოფილებაში, მე-2 ნაწილში, ოვრაგის ქუჩაზედ მთაწმინდაში. თავნი ვალი 9943 მ. 38 კ. შემოსატანი 901 მ. 17 კ. სულ 10844 მ. 55 კ.

გეგელი, ივანე თეოდორეს ძე: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით და სამ-სართულიანი ფლიგელი 150 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით ქ. თბილისში, მე-2 განყოფილებაში, მე-11 ნაწილში, მალაკნების ქუჩაზედ № 8. თავნი ვალი 2711 მ. 83 კ. შემოსატანი 159 მ. 62 კ. სულ 2901 მან. 45 კაპ.

ტერ-აბრიამოვი, სტეფანე ნიკიტას ძე: სამ-სართულიქვითკირის სახლი სარდაფით, რომელსაც უჭირავს $103\frac{3}{10}$ ოთხ-კუთხი საჟ ავლაბარში, მე-2 განყოფილებაში, კახეთის ქუჩაზე ქ. თბილისში, თავნი ვალი 6580 მ. 95 კ. შემოსატანი 523 მ. 65 კ. სულ 7104 მ. 60 კ.

ელიოზიშვილისა, ელისაბედ იაკობის ასული: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფის სართულით სამ-სართულიანი ფლიგელი სარდაფით და ერთ-სართულიანი ფლიგელი სარდაფით 203 ოთხ-კუთხი საჟენი მიწით 1 ნაწილში, 1 განყოფილებაში ქ. თბილისს ამაღლების ქუჩაზედ. თავნი ვალი 10054 მ. 25 კ. შემოსატანი 852 მ. 41 კ. სულ 10906 მან. 66 კაპ.

მაჩაბელისა, დარია გრიგოლის ასული: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი საყინულეთი და ორ-სართულიანი ქვითკირის ფლიგელი, სარდაფით 380 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით ქ. გორს. თავნი ვალი 10968 მ. 25 კ, შემოსატანი 973 მ. 4 კ. სულ 11941 მ. 29 კაპ.

სპანდარიანისა, ანნა ალაპარუნის ასული: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფის სართულით და 3 ფლიგელით ყველა კუთვნილებით და 325 ოთხ-კუთხი საჟენი მიწით, ქ. თბილისს მე-4 ნაწილში, 1 განყოფილებაში № 63. თავნი ვალი 25067 მ. 67 კ. შემოსატანი 1716 მან. 86 კ. სულ 26784 მ. 53 კ.

ბეჟანოვი, მიხეილ ბეჟანის ძე: ორი ერთ სართულიანი სახლი ყოველივე მოწყობილებით, 640 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით, თბილისს, მე-2 განყოფილებაში, მეათე ნაწილში თავნი ვალი 27420 მ. 64 კ. შემოსატანი 1672 მ. 82 კ. სულ 29093 მ. 46 კ.

გაბაშვილები, ზაქარია, გრიგოლ და ექვთიმე დიმიტრისძენი: საბოსტნე, საძოვარი და ცარიელი ადგილები, ზომით 4 დესიატინა და 807 ოთხ კუთხი საჟენი თბილისის 1 განყოფილებაში 1 ნაწილში, ვერაზე, თავნი ვალი 2742 მ. 7 კ. შემოსატანი 208 მ 90 კ. სულ 2950 მ. 97 კ.

ბეჟანოვი, მიხეილ ბეჟანის ძე, ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი, სახილე ბაღი და საბოსტნე ადგილი, მიწა ზომით 3090 ოთხ-კუთხი საჟენი ქ. თბილისს, 2 განყოფილებაში, 10 ნაწილში. თავნი ვალი 9238 მ. 7 კ. შემოსატანი 582 მ. 94 კ. სულ 9821 მ. 1 კ.

ალელოვი, იოსებ დავითის ძე: სამი ერთ სართულიანი სახლი ფლიგელით 91 ოთხ-კუთხი საჟ ქ. გორში. თავნი ვალი 2799 მ. 93 კ. შემოსატანი 190 მ. 50 კ სულ 2990 მ. 43 კ.

ბეჟანოვი, სტეფანე ისაიის ძე: ორ-სართულიანი ქვის სახლი, სარდაფით და თავის მოწყობილობით და მიწის ზომით სიგრძით 25 და სიგანით 15 არშინი ქ. გორში. თავნი ვალი 1679 მ. 97 კ. შემოსატანი 116 მ. 45 კ. სულ 1796 მ. 42 კაპ.

ადამოვი, გერმან ტიმოთეს ძე: ორი ერთ-სართულიანი ქვის სახლი, სარდაფებით და თავის მოწყობილობით და ხეხილის ბაღი, ზომით $342\frac{1}{2}$ ოთხ-კუთხი საჟ. ქალაქ თბილისში, 1 განყოფილებაში, 1 ნაწილში, თავნი ვალი 6597 მ. 72 კაპ. შემოსატანი 343 მ. 90 კ. სულ 6941 მ. 62 კ.

ანდრონიკოვისა, თებრონია გიორგის ასული, ერთ-სართულ. ქვითკირის სახლი სარდაფით, მიწა ზომით: სიგრძით 25 და სიგანით 15 საჟ. ქ. სიღნაღში, თავნი ვალი 1885 მ. 7 კ. შემოს. 112 მ. 94 კ. სულ 1998 მ. 1 კ.

უთნელოვისა, ეკატერინე დავითის ასული: ორი ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი და ორ-სართულიანი ფლიგელი სარდაფით $140\frac{1}{2}$ ოთხ კუთხი საჟ. მიწით, 1 განყოფილებაში, მეორე ნაწილში, ქალაქ თბილისში, თავნი ვალი 6279 მ. 83 კაპ. შემოსატანი 465 მ. 72 კ. სულ 6745 მ. 55 კ.

გრუზინსკები, ილია, მიხეილ, პეტრე და გიორგი ალექსანდრეს ძენი: ორი სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით და ორი ფლიგელი: ერთი ორ-სართულიანი და მეორე ერთ-სართულიანი სარდაფით და შენობებით: მიწის ზომა 436 ოთხ-კუთხი საჟენი ქალაქ თბილისს, 2 განყოფილებაში 9 ნაწილში, კუკიაში თავნი ვალი 17273 მ. 27 კ. შემოსატანი 1304 მ. 93 კაპ. სულ 18578 მ. 20 კ.

შახმურადოვი, მარტიროს, არუთინა და მიხაილ ისაიასძენი: მარიამ ვასილის ასული, ბარბარე და მარიამ ნიკიტას ასულნი და ხეროდინოვისა, ელისაბედ ნიკიტას ასული: სამი ორ-სართულიანი სახლი სარდაფებით, ორი ფლიგელით: ერთი ორ-სართულიანი, მეორე ერთ-სართულიანი, და ყველა მოწყობილობით, ზომა მიწისა 900 ოთხ-კუთხი საჟენი თბილისში 1 განყოფილებაში, ვერის 1 ნაწილში, თავნი ვალი 67212 მ. 71 კ. შემოსატანი 3877 მ. 15 კ. სულ 71089 მ. 86 კ.

ბარნოვისა, მიხეილ ვასილის-ძისა ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი და ორ-სართულიანი საჯინიბო სარაიით $199\frac{4}{10}$ კვ. საჟ. 3 განყოფილებაში 1 ნაწილში ქ. თბილ. სალდათების ვიწრო ქუჩაში თავნი ვალი 6377 მ. 12 კ. შეს. გარდ. 296 მ. 24 კ. სულ 6673 მ. 36 კ.

რომანოვისა, გერმოგენ მარკელის-ძისა, ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი, ერთ სართულიანივე ქვითკირის ფლიგელით, სარდაფი და სარაია და მიწა 215 კვ. საჟ. 10 ნაწილში, 2 განყოფილებაში ქ თბილისს, თავნი ვალი 6580 მ. 95 კ. შეს. გარდ. 484 მ. 41 კ. სულ 7065 მ. 36 კ.

ჯორჯაძისა, დავით ვახტანგის ძისა ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით და მოწყობილობით და მიწა 1443 კვ. საჟ. თელავში თავნი ვალი 7129 მ. 37 კ. შესატ. გარდ. 453 მ. 72 კ. სულ 7583 მ. 9 კ.

კადურინისა, ვასილი თევდორეს ძისა ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი მოწყობილობით და მიწა 230 კვ. საჟ. მე-

ცხრე ნაწილში მეორე განყოფ. ქ. თბილ. თავნი ვალი 3838 მ. 90 კ. შეს. გარდ. 210 მ. 34 კ. სულ 4049 მ. 24 კ.

კვეზერელი-კოპაძისა, ავთანდილ აბრამის ძისა ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი და ორი ერთ-სართულიანი ფლიგელი ბაღით და ჭით და მიწა 258 კვ. საჟ. მეშვიდე ნაწილში მეორე განყოფ. ქ. თბილ. ავლაბარში თავნი ვალი 4479 მან. 94 კ. შეს. გარდ. 312 მ. 26 კ. სულ 4792 მ. 20 კ.

საათსაზოვისა, არტემ იაგორის ძისა ორი ქვითკირის სახლი: ერთი ორ-სართულიანი სარდაფებით, მეზონინით და ფლიგელით, მეორე ერთ-სართულიანი სარდაფებით, სამ-სართულიანი მიშენებული სახლი სარდაფით და ყველა მოწყობილებით, წისქვილი და ხეხილიანი ვენახი, მიწა $2317^{69}/_{200}$ კვ. საჟ. მე-10 ნაწილში მეორე განყოფილებაში ქ. თბილ. თავნი ვალი 44798 მ. 77 კ. შეს. გარდ. 3629 მ. 93 კ. სულ 48428 მ. 70 კ.

ალაჯანიანცისა, სარქის იაკობის ძისა, ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით და მიწა 10 საჟ. და 1 არშ. მესამე ნაწილში პირველ განყოფილებაში ქ. თბილ. თავნი ვალი 1152 მ. 22 კ. შეს. გარდ. 83 მ. 24 კ. სულ 1235 მ. 46 კ.

ტერ-მარუქოვისა, ეკატერინე ნიკიტას ასულისა, ერთ-სართულიანი სახლი სარდაფით ყველა მოწყობილობით და მიწა სიგძით 72 არშ. სიგანით 32 არშ. რუსული ზომისა ქ. ერევანში ტაპაბაშინსკის კვარტალში, თავნი ვალი 4649 მ. 39 კ. შესატანი გადასახადი 229 მ. 98 კ. სულ 4879 მ. 37 კ.

კუკაშისა, გრიგოლ გაბრიელის ძისა, ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი მოწყობილობით და მიწა 234 კვ. საჟ. მეათე ნაწილში მეორე განყოფილებაში ქ. თბილ. თავნი ვალი 5860 მ. 91 კ. შეს. გარდ. 375 მ. 57 კ. სულ 6236 მ. 48 კ.

პროკოფოვიჩი, სემიონ პროკოფის ძე, ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი, სარდაფით და ყოველივე მოწყობილებით, ერთ-სართულიანი სახლი საჯინიბოთი და ორი ერთ-სართულიანი ფლიგელი შენობებით და საჯინიბოთი, მიწის ზომა $1756^1/_2$ ოთხ-კუთხი საჟ. 1 ნაწ. 1 განყოფ. ქ. თბილისს. თავნი ვალი 18280 მ. 41 კ. შემოსატანი 1088 მან. 51 კ. სულ 19368 მ. 92 კ.

პორფირიევი, ფეოპემტე პროკოფის ძე, ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით, შენობებით და ყოველივე მოწყობილებით, მიწის ზომა 105 ოთხ-კუთხი საჟ. 12 ნაწ. 2 განყოფ. ქ. თბილისს ჩუღურეთში. თავნი ვალი 3656 მან. 8 კ., შემოსატანი 311 მ. 19 კ. სულ 3967 მ. 27 კ.

ერვიე, ივანე ივანეს ძე, ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით, მიწის ზომა 400 ოთხ-კუთხი საჟ. 10 ნაწ. 2 განყოფ. ქ. თბილისს, თავნი ვალი 16452 მ. 39 კ. შემოსატანი 1018 მ. 26 კ. სულ 17470 მ 65 კ.

კოლიშევსკი, ალექსანდრე იოსების ძე, ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი ყოველივე მოწყობილებით, მიწის ზომა 90 ოთხ-კუთხი საჟ. 8 ნაწ. 2 განყოფ. ქ. თბილისს, ჩუღურეთში, თავნი ვალი 6398 მ. 14 კ. შემოსატანი 343 მ. 90 კ. სულ 6742 მ. 4 კ.

მირზახანოვები: ეფემია აკოფის ასული, დანიელ, ვარვარე, მირზა, მარიამი ასატურას ძენი და სარიევისა, ელისაბედ ასატურას ასული, ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი და მიწა $82^3/_4$ ოთხ-კუთხი საჟ. 7 ავლაბრის ნაწ. 2 განყოფ. ქ. თბილისს, თავნი ვალი 923 მ. 81 კ. შემოსატანი 126 მ. 41 კ. სულ 1050 მ. 11 კ.

მელიქ-ალამალოვი, ალექსანდრე მათეს ძე, 1) ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით და ქარვასლა, სამი ფლიგელით: ერთი ორ-სართულიანი და ორი ერთ-სართულიანი ყოველივე მოწყობილებით, და 2) ერთ-სართულიანი ქვითკირის-სახლი სარდაფით და სამი ფლიგელი: ერთი ორ-სართულიანი და ორი ერთ-სართულიანი, მიწის ზომა 919 ოთხ-კუთხი საჟ. ქ. ერევანს, თავნი ვალი 13857 მ. 11 კ. შემოსატანი 724 მ. 32 კ. სულ 14581 მ. 43 კ.

პაშკევიჩისა, მარია პეტრეს ასული, ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით და საჯინიბოთი, მიწის ზომა 321 ოთხ-კუთხი საჟ. 9 ნაწ. 2 განყოფ. ქ. თბილისს, ნიკოლაევის ქუჩ. თავნი ვალი 27999 მ. 23 კ. შემოსატანი 329 მ. 40 კ. სულ 28328 მ. 63 კ.

თავდგირიძე, ვისსარიონ გაბრიელის ძე, ორი ერთ-სართულიანი სახლი, საცხობი და ვენახი, ზომით სიგრძით 51 და სიგანით 48 საჟ. ქ. გორში, თავნი ვალი 3805 მ. 94 კ. შემოსატანი 310 მ. 54 კ. სულ 4116 მ. 48 კ.

კორზაია, მარია მოსეს ასული და იმედაშვილი, ეკატერინა მოსეს ასული ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი, და მიწა $77^1/_2$ კვ. საჟ. 7 ავლაბრის ნაწილში, 2 განყოფილებაში. ქალაქ თბილისს თავნი ვალი 365 მ. 61 კ, შემოსატანი გარ. 80 მ. 64 კ., სულ 446 მ. 25 კ.

მნაცაკანოვი, ნერსეს ბუღდანას ძე, ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფებით, ერთ-სართულიანი ფლიგელი სარდაფით და 4 დუქანი სარდაფებით, მიწის ზომა 110 კვ. საჟ. 7 ნაწილში 2 განყოფილებაში, ქალ. თბილისში, ავლაბარში თავნი ვალი 4844 მ. 28 კ, შემოს, 262 მ. 84 კ., სულ 5107 მან. 12 კ.

კეკამოვი, არსენ სულთანის ძე, ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფითა და ფლიგელით, ვენახი, მიწის ზომა 3642 კვ, საჟ. ქ. ერევანს თავნი ვალი 9140 მ. 21 კ., შემ. გარდ. 565 მ. 32 კ. სულ 9705 მ. 53 კ

შაბუროები, გრიგოლ და სოლომონ გრიგოლის ძენი, 1) ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით, სამ-სართულიანი ფლიგელი, საცხობი, თავლა და ვენახი და მიწა 714 ოთხ-კუთხი საჟ. და 2) ვენახი, მარანი და მიწა სიგრძით 63 საჟ. სიგანით 10 საჟ. და ჩრდილოეთით 9 საჟ. ქ. სიღნაღში. თავნი ვალი 3733 მ. 22 კ. შემოს. გარდ. 220 მან. 23 კ. სულ 3953 მ. 45 კ.

მძინაროვი, სოფიო გერასიმის ასული, ერთ-სართულინი ქვითკირის სახლი მიშენებულით, მიწის ზომა 107 ოთხ-კუთხი საჟ. ქ. თბილისს 7 ავლაბრის ნაწილში, 2 განყოფილებაში. თავნი ვალი 856 მ. 33 კ. შემოსატ. 84 მ. 55 კ. სულ 940 მ. 88 კაპ.

ბარაბაშევისა. როზალია პავლეს ასული, ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით, მიწის ზომა $47^1/_2$ ოთხ-კუთხი საჟ. ქ. ახალციხეს, ხაპანსკისა, დივან-იოლსკისა და ალექსანდრეს ქუჩაზედ, თავნი ვალი 1440 მ. 27 კ., შემოსატანი 101 მ. 23 კ. სულ 1541 მ 50 კ.

არტაზოვი, არშაკ ვასილის ძე ორი ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით, სარაიათი და ფიცრულით, მიწის ზომა 680 ოთხ-კუთხი საჟ. 1 ნაწილში, 1 განყოფილებაში ქ. თბილისს, ვადაცოზნი ქუჩაზედ. თავნი ვალი 14529 მ. 35 კ., შემოსატანი 1230 მ. 65 კ. სულ 15760 მ.

ჩერკეზოვისა, ბარბარე ევსტაფის ასული, ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით და ერთ სართულიანი ფლიგელი და მიწა $81^3/_4$ ოთხ-კუთხი საჟ. 8 ნაწ. 2 გან. ქ. თბილისს. თავნი ვალი 4843 მ. 12 კ., შემოსატ. 278 მ. 87 კ., სულ 5121 მ. 99 კ.

კალაძე, ეკატერინე ზურაბის ასული. ორი ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი, ერთი სარდაფით და მიწა 103 საჟ, და ერთი არშ ოთხ-კუთხი 10 ნაწ. 2 განყ. ქ. თბილისში. თავნი ვალი 1465 მ. 22 კ., შემოსატ. 105 მ. 55 კ., სულ 1570 მ. 77 კ.

მარკოზოვი, ალექსანდრე ივანეს ძე, ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით და მიწა $38^1/_2$ ოთხ-კუთხი საჟენი 5 ნაწილ. 1 განყ. ქ. თბილისში. თავნი ვალი 4136 მ. 6 კაპ. შემოსატ. 293 მ. 65 კ. სულ 4429 მ. 71 კ.

გამაზოვი, მიხეილ ივანეს ძე, ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი და მიწა 90 ოთხ-კუთხი საჟ. 10 ნაწ. 1 განყ ქ. თბილისში. თავნი ვალი 1181 მ. 73 კ. შემოსატანი 67 მ. 24 კ. სულ 1248 მ. 97 კ

II სოფლის მამულები

ციციშვილი, გიორგი ივანეს ძე: სახნავ-სათესი, საძოვარი და სათიბი ადგილი და ტყე ადგილის ზომა $967^1/_2$ დესიატინა, თბილ. გუბერნ. და მაზრაში, ბორჩალოში ახლალალალუში, თავნი ვალი 15487 მან. 69 კაპ. შემოსატანი 1166 მან. 10 კ. სულ 16653 მ. 79 კ.

ერისთავი, ლუარსაბ ალექსანდრეს ძე: 101 დესიატ. და 1600 ოთხ-კუთხი საჟენი სახნავი მიწა თბ. გუბერნ. და გორის მაზრაში, ს. ნაწრეთში, თავნი ვალი 1935 მ. 97 კ. შემოსატანი 117 მ. 1 კ. სულ 2052 მ. 98 კ.

მელიქოვი, ივანე ალექსანდრეს ძე: 1561 დესიატ. 145 ოთხ-კუთხი საჟ. სახნავი, სათიბი და საძოვარი ადგილი და ტყე. თბილისის გუბერნია, ბორჩალოს მაზრა, ს. ახტალაში თავნი ვალი 14519 მან. 71 კ. შემოსატანი 896 მან. სულ 15415 მან. 71 კაპ.

ალექსეევ-მესხიევი, მიხეილ დიმიტრის ძე: სახნავი, სათიბი და ტყე სულ 170 დესიატ. და 960 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწა თბილ. გუბ. და მაზრაში სოფ. კვესეთში, თავნი ვალი 1942 მ. 69 კ. შემოსატანი 94 მ. 80 კ. სულ 2037 მ 49 კ.

ზანდუკელი, ოტია გიორგის ძე: სახნავ-სათიბი და ტყე, სულ 473 დესეტ. და 1200 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბ. დუშეთის მაზრაში, სოფ. ბულაჩაურში. თავნი ვალი 5828 მ. 5 კ. შემოსატანი 421 მ. 30 კ. სულ 6249 მ. 35 კ.

არეშოვი, რმანოზ ქაიხოსროს-ძე სახნავ-სათიბი და საძოვარი ადგილი, სულ 315 დეს. 2314 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილ. გუბერნიაში და მაზრაში, ს. ვარდისუბანი, ანუ შავსაყდარი. თავნი ვალი 2816 მ. 89 კ. შემოსატანი 132 მ. 96 კ. სულ 2949 მან. 85 კაპ.

ედიგაროვები, დარჩო გიქოს ძე, ედიგარ და სტეფანე ვართანის ძენი. სახნავი, საძოვარი და საბალე ადგილები, სულ 122 დესეტინა, 480 ოთხ-კუთხი საჟ თბილისის გუბერნ. და მაზრაში, სასომხო სოღალნულში. თავნი ვალი 1949 მ. 21 კ. შემოსატანი 102 მ. 41 კ. სულ 2051 მ. 62 კ.

თარხან-მოურავი, იასონ ლუარსაბის ძე: სახნავი, სათიბი, საძოვარი და ტყე. სულ 509 დეს. 1866 ოთხ-კუთხი საჟენი, თბილ. გუბ. გორის მაზრაში, სათუხარლო, სათარხნო და სხვ. თავნი ვალი 3898 მ. 40 კ. შემოსატანი 179 მან. 60 კ. სულ 4078 მან.

ანდრუშკევიჩი, ფაუსტინე მიხეილის ძე: სახნავ-საძოვარი, სათიბი და ტყე, 340 დესიატინა 1140 ოთხ-კუთხიანი საჟ. მიწით თბილ. გუბერნ. გორის მაზრაში, სოფ. ახალ-ქალაქში და კავთისხევში, თავნი ვალი 4873 მან. 2 კაპ. შემოსატანი 244 მან. 60 კ. სულ 5117 მ. 62 კ.

ამილახვარი, ივანე გივის ძე: სახნავი, სათიბი ადგილები და ტყე, ზომით 419 დეს. 200 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბერნიაში გორის მაზრაში სოფ. კასპში, შაშვებში და ჭალაში, თავნი ვალი 19555 მან. 39 კაპ. შემოსატანი 860 მან. სულ 20415 მ. 39 კ.

თარხან-მოურავი, ლუკა ესტატეს ძე: სახნავი, სათიბი, საძოვარი და ტყე, სულ 810 დეს. 600 ოთხ-კუთხი საჟ. თბ. გუბ. გორის მაზრაში, სათარხნოში. თავნი ვალი 5377 მ. 73 კ. შემოსატანი 285 მ. 2 კ. სულ 5662 მ. 75 კ.

გედევანოვი, ალექსანდრე დიმიტრის ძე: სახნავი, სათიბი და ტყე 66 დესეტ. 2140 ოთხ-კუთხიანი საჟ. თბ. გუბ. დუშეთის მაზრაში, სოფ. საგურამე და ქინძარაში, თავნი ვალი 980 მან. 86 კ. შემოსატანი 80 მ. 24 კ. სულ 1061 მ. 10 კ.

ბარათაშვილი, ნიკოლოზ გრიგოლის ძე: სახნავი და საძოვარი მიწები, ზომით 230 დეს. და 520 ოთხ-კუთხი საჟენი თბილისის გუბერნ. თბილისის მაზრაში, სოფ. ქვემო-წერაქვში. თავნი ვალი 1955 მ. 52 კ. შემოსატანი 127 მ. 16 კ. სულ 2082 მ. 68 კ.

ონიკოვები, კონსტანტინე და გიორგი სოლომონის ძენი, ნაკაშიძისა, ბარბარე სოლომონის ასული და ჩოლაყაშვილისა ეკატერინე სოლომონის ასული: სახნავი, საძოვარი, სათიბი, საბალე, საბოსტნე ადგილები და ტყე, სულ 728 დეს. 2323 ოთხ-კუთხი საჟ. თბ. გუბ. და მაზრაში კინეთში და დიდებაში თავნი ვალი 14712 მან. 66 კ. შემოსატანი 402 მან. 18 კ. სულ 15114 მ. 84 კ.

ბაგრატიონ-მუხრანსკისა, მიხეილ კონსტანტინეს ძისა სახნავი მიწები 782 დეს. 290 კვ. საჟ ელისავეტოპოლის გუბ. ყაზახის მაზრა სახელად გეჯალუ თავნი ვალი 6886 მ. 80 კ. შეს. გარდ. 306 მ. 80 კ. სულ 7193 მ. 60 კ.

საგინოვისა, მიხეილ პაატას ძისა: სახნავი ადგილები და ტყე 267 დეს. თბილ. გუბ. თელავის მაზრა სოფ. ზემო-ხოდაშენს, თავნი ვალი 2557 მ. 94 კ. შეს. გარდ. 142 მ. 16 კ. სულ 2700 მ. 10 კ.

აკიმოვთა, ნიკოლოზ და ვასილ ზაქარიას ძეთა: სახნავი, სახლ-კარის ადგილები, საძოვარი, ვენახები და ტყე 846 დეს. 605 კვ. საჟ. თბილ. გუბ. და მაზრა სოფ. გლდანს. თავნი ვალი 24738 მ. 52 კ შემავსებ. გარდას 1072 მ. სულ 25810 მან. 52 კ.

მაჭუტაძისა, ივანე ალექსანდრეს ძისა: სახნავი ადგილები და ტყე 410 დეს. 1800 კვ. საჟ. ქუთაისის გუბ. ოზურგეთის მაზრა სოფ. ნიგოითის მახლობლად, თავნი ვალი 14800 მან. 91 კ. შესავსებელი გარდასახადი 723 მ. 61 კ. სულ 15524 მან. 52 კ.

მაჭუტაძისა, სამსონ ალექსანდრეს ძისა: სახნავი ადგილე- და ტყე 410 დეს. 1800 კვ. საჟ. ქუთაისის გუბ. ოზურგეთის მაზრა სოფ. ნიგოითის მახლობლად თავნი ვალი 14800 მ. 91 კ. შეს. გარ. 723 მ. 61 კ. სულ 15524 მ. 52 კ.

წერეთლისა, მარიამ არჩილის ასულისა: სახნავი, სავენახე, საძოვარი ადგილები, ტყე და შენობანი 1844 დეს. 20 კვ. საჟ. თბილ. გუბერნ. ბორჩალოს მაზრა სახელად ლაჩ-ბადინო, თავნი ვალი 24806 მ. 83 კ. შესავსებ. გარდ. 1132 მ. სულ 25938 მ. 83 კ.

ორბელიანისა, გრიგოლ კონსტანტინეს ძისა: სახნავი და საძოვარი ადგილები 720 დეს. თბილ. გუბ. ბორჩალოს მაზრა სოფ. ტაშირ-ჯილდას, თავნი ვალი 4947 მ. 70 კ. შეს. გარდ. 222 მ. სულ 5169 მ. 70 კ.

გურგენიძისა, ქეთევან სოლომონის ასულისა: ვენახი 2 დეს. 600 კვ. საჟ თბილ. გუბ თელავის მაზრა სოფ. შილდაში. თავნი ვალი 800 მ. შესავს. გარ 80 მ. 82 კ სულ 880 მან, 82 კ.

ჯორჯაძეთა, მიხეილ ნოდარის ძისა, კონსტანტინე სოლომონის ძისა: ვენახი ზომით 3 დეს. 2160 კვ. საჟ თბილ. გუბ. თელავის მაზრა სოფ. საბუე თავნი ვალი 2000 მ შეს გარდ. 87 მ. 54 კ. სულ 2087 მ. 54 კ.

ჭავჭავაძისა, დარია ალექსანდრეს ასულისა: ხეხილიანი ვენახები და სახლი, მიწის ზომა 3 დეს. 920 კვ საჟ. თბილისის გუბ. თელავის მაზრა სოფ. ურიათუბანი, თავნი ვალი 1700 მ. შეს. გარდ. 82 მ. 8 კ. სულ 1782 მ. 8 კ.

ავალოვისა, ოლგა ედუარდის ასულისა: ორი ვენახი მიწის ზომა 5 დეს. 600 კვ. საჟ თბილ. გუბ. სიღნაღის მაზრა, სოფ. ჩუმლაყი თავნი ვალი 2000 მ. შეს გარ 337 მ 24 კ. სულ 2337 მ 24 კ.

მაყაევისა, ანნა რევაზის ასულისა, თბილისის გუბერნიის თელავის მაზრა ს. რუის პირს და იყალთოში ვენახი 3 დეს. და 540 ოთხ-კუთხი საჟ. თავნი ვალი 1440 მ. შემოსატანი 103 მ. 54 კ. სულ 1543 მ. 54 კ.

მაყაევისა, სოფიო ზაქარიას ასულისა, თბილ. გუბერნიისა თელავის მაზრისა, სოფ. იყალთო, ვენახი, შენოაებით და მოწყობილობით, 3 დესიატ. 2160 ოთხ-კუთხი საჟ. თავნი ვალი 1400 მ. შემოს. 75 მ. 30 კ. სულ 1475 მ. 30 კ.

შალიკოვი, დარია გულბათის ასული, თბილისის გუბერ. სიღნაღის მაზრა, სოფ. გურჯაანი, სავენახე. სასახლ კარო, საძოვარი ადგილები და ტყე 6 დეს. 720 ოთხ.კუთხი საჟ. თავნი ვალი 2000 მ., შემოსატანი 94 მ. 80 კ. სულ 2094 მ. 80 კ.

ყაზბეგი, გიორგი, რაფაელი, ივანე ნიკოლოზის ძენი, ელენე ნიკოლოზის ასული და ალექსეევ-მესხიევისა, ოლგა ნიკოლოზის ასული. სახნავი, საძოვარი, სათიბი და ტყე და მიწა 151 დეს. 1144 ოთხ-კუთხი საჟ. დუშეთის მაზრას, სოფ. ყაზბეგში. თავნი ვალი 9713 მ 30 კ. შემოსატ. 434 მ., სულ 10147 მ. 30 კ.

რატიევი, ზურაბ გიორგის-ძე, სახნავი, საძოვარი და ტყე და მიწა 77 დეს. 122 ოთხ-კუთხი საჟ. დუშეთის მაზრაში, აგარაკს ქსოვრისში. თავნი ვალი 1466 მ. 65 კ, შემოსატ. 73 მ. 60 კ. სულ 1540 მ. 25 კ.

პატებნია, ვასილი ივანეს ძე, სახნავი, სახლის კარის ადგილები და მიწა 18 დესიატ- 1800 ოთხ-კუთხი საჟ. გორის უეზდში, სოფ. პატარა-თამარშენში, თავნი ვალი 1466 მ. 67 კ., შემოსატანი 73 მ. 60 კ., სულ 1540 მ. 27 კ.

თარხან-მოურავოვი, გიორგი იორამის ძე, სახნავი, სათიბი და ტყე, მიწა 400 დეს. 1560 ოთხ-კუთხი საჟ. გორის მაზრაში, სათარხნიშვილების მამულში. თავნი ვალი 4413 მ. 80 კ., შემოსატანი 200 მ 80 კ., სულ 4614 მან. 60 კაპ.

ბაგრატიონ-მუხრანსკი, კონსტანტინე ივანეს ძე. სახნავ საძოვარი, სახლ-კარის ადგილები და ტყე ზომით 793 დესიატ. 2092 ოთხ-კუთხი საჟ. ბორჩალოს მაზრაში, სოფ. სარაჩლოში თავნი ვალი 14800 მ. 91 კაპ., შემოსატანი 672 მან., სულ 15472 მ. 91 კ

თარხან-მოურავოები, პელაგია და ანასტასია იორამის ასულნი, სახნავი. საძოვარი ადგილები და ტყე. მიწით 554 დეს. 1800 ოთხ-კუთსი საჟ. გორის და თბილისის მაზრაში, სოფ. სათარხნოში. თავნი ვალი 1480 მ. 9 კ., შემოსატ 67 მ. 36 კ., სულ 1547 მ. 45 კ.

ერისთავი, რაფიელ დავითის ძე, სახნავი, საძოვარი და საბალო ადგილები და ტყე, მიწა ზომით 1205 დესიატ. 180 ოთხ-კუთხი საჟ. თელავის მაზრაში, სოფ. ქისტაურში. თავნი ვალი 11907 მ. 27 კ. შემოსატ. 520 მ. 80 კ., სულ 12428 მან. 7 კ.

მელიქ-ვართანეზოვები, ალექსანდრე აგარონის ძე, სახნავი, საძოვარი, სათიბი ადგილები, ვენახი და შენობანი, მიწა ზომით 1929 დეს. 2140 ოთხ-კუოხი საჟ. ერევნის გუბერნიაში სურმალინის მაზრა სოფ. ალი-ყამარლუხი, თავნი ვალი 7938 მ. 8 კ., შემოსატანი 349 მ. 20 კ., სულ 8287 მ. 28 კ.

თარხან-მოურავოები, ნიკოლოზ გრიგოლის ძე. სახნავი სახლ-კარის ადგილები, ტყე და შენობანი, მიწა ზომით 296 დეს. 1089 ოთხ-კუთხი საჟ. გორის მაზრაში, აგარაკებს ახალციხესა, სათარხნო და ახალ-ქალაქში. თავნი ვალი 4974 მ. 63 კ.. შემოსატანი 222 მ. სულ 5196 მ. 63 კ.

მაღალოვისა, ნინო სარდიონის ასული, ვენახი, ზომით 6 დესიატ სიღნაღის მაზრა სოფ. ბაკურციხეში. თავნი ვალი 1210 მ. შემოსატანი 101 მ. 62 კ., სულ 1311 მან. 62 კაპ.

ნათიევი, სოფიო გაბრიელის ასული, ვენახი, მიწის ზომით 2 დეს. 100 ოთხ·კუთხი საჟ. დუშეთის მაზრაში სოფ. დამპალი. თავნი ვალი 1268 მ. შემოსატ. 117 მან. 73 კაპ. სულ 1385 მ. 73 კ.

ზანდუკელი, ოტია გიორგის ძე, ვენახი, მიწა ზომით 7 დესიატ. დუშეთის მაზ. სოფ. არაგვის-პირში. თავნი ვალი 1620 მ. შემოსატ. 101 მ. 47 კ., სულ 1721 მ. 47 კ.

ვაჩნაძე. იოსებ რევაზის ძის, ვენახი, ზომით 2080 ოთხ-კუთხი საჟ. სიღნაღის მაზრ. სოფ. კოლაკში. თავნი ვალი 900 მ. შემოსატანი 88 მ. 48 კ., სულ 988 მ 48 კ.

რატიევი, ზურაბ გიორგის ძე, ვენახი, ზომით 13 დესიატ. 1200 ოთხ-კუთხი საჟ. დუშეთის მაზრ. სოფ. ქსოვრისში. თავნი ვალი 1900 მ. შემოსატ. 60 მ. 38 კ. სულ 1960 მ. 38 კ.

ჯანდიერი, დიმიტრი ეგნატეს ძე, სამი ვენ.ხი ზომით 3 დესიატ. 600 ოთხ-კუთხი საჟ. დუშეთის მაზრ. სოფ ვაჩნაძიანში. თავნი ვალი 1200 მ., შემოსატ. 75 მ. 40 კ. სულ 1275 მ. 40 კ.

ჩიკვაიძე, ნატალია გიორგის ასული, ვენახი და სახლ-კარის ადგილები და მიწა 5 დესიატ. 1680 ოთხ-კუთხი საჟ. თელავის მაზრ. სოფ. ახატანისში. თავნი ვალი 2000 მ. შესატანი 119 მ. 60 კ. სულ 2119 მ 60 კ.

ჭავჭავაძე, იასე ნოშრევანის ძე, სახნავი ადგილები და ტყე, ზომით 669 დეს. 1912 ოთხ-კუთხი საჟ. თბ. გუბ. თიონეთის მაზ. საჭავჭავაძოს მამულებში. თავნი ვალი 6355 მ. 49 კ., შემოს. 285 მ. 60 კ. სულ 6641 მ. 9 კ.

ამილახვარი, ივანე თეიმურაზის ძე: სახნავი მიწები 146 დეს. 2140 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით, თბილისის გუბერნიაში, გორის მაზრაში, ზემო და ქვემო სობისში და ღდულეთში თავნი ვალი 5885 მან. 7 კ. შემოსატანი 349 მან. 82 კ. სულ 6234 მ. 89 კ.

გედევანოვები, ილია, ნიკო და ლუარსაბ მერაბის ძენი: სახნავი, საბოსტნე ადგილები და ტყე 53 დეს. 1555 ოთხ-კუთ. საჟ. მიწით, თბილისის გუბერნ. გორის მაზრაში ქვემო ნიჩბისში, მარნოზი და სასხორი, თავნი ვალი 2951 მ. 49 კ. შემოსატანი 168 მ. 68 კ. სულ 3120 მ. 17 კ.

ამილახვარი, მიხეილ გივის ძე: სახნავი, სათიბი ადგილები ზომით 252 დეს. 235 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით. თბილისის გუბერნიაში, გორის მაზრის დაჩებში: ზემო და ქვემო სობისში და ღდულეთში, თავნი ვალი 9838 მ. 29 კ. შემოსატანი 434 მან. სულ 10272 მ. 29 კ.

დოდაევისა, თამარა ალექსანდრეს ასული: სახნავი მიწები და ტყე ზომით 308 დეს. 660 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბერნიაში, თელავის მაზრაში, ახშაანის და ობალიძეს აგარაკში, თავნი ვალი 5920 მ. 37 კ. შემოსატანი 264 მ. 40 კ. სულ 6184 მ. 77 კ.

პავლენოვისა, ნინა ზურაბის ასული: სახნავი, საძოვარი ადგილები და ტყე ზომით 299 დეს. 840 ოთხ-კუთხი საჟ. თბ. გუბერნ. დუშეთის მაზრაში, საშაბუროში, თავნი ვალი 3946 მ. 90 კ. შემოსატანი 179 მ. 60 კ. სულ 4126 მ. 50 კ.

კერესელიძისა, ანასტასია გიორგის ასული: ვენახი, შენობა, სახნავი, სათიბი და საბოსტნე ადგილები, ზომით 134 დეს. 130 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილ. გუბ. გორის მაზრაში სოფ. შაშევებში და ქალაში, თავნი ვალი 2960 მ 18 კ. შემოსატანი 179 მ. 38 კ. სულ 3139 მ. 56 კ.

ყიფიანისა, ნინო იაგორის ასული: სახნავი და სათიბი ადგილები და ტყე, ზომით 1300 დეს. და 1200 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბ. გორის მაზრაში, აგ. სარმანის-შვილის-კარში, თავნი ვალი 11840 მ. 72 კ. შემოსატანი 520 მ. 80 კ. სულ 12361 მ. 52 კ

ბარათოვისა, ბარბარე გიორგის ასული და ჩოლაყაევისა ბარბარე გიორგის ასული· სახნავი და საძოვარი ადგილები და ტყე, ზომით 1400 დეს. თბილისის გუბ. თიანეთის მაზრაში, ახმეტის აგარაკის მახლობლად თავნი ვალი 4947 მ. 71 კ. შემოსატანი 222 მ. სულ 5169 მ. 71 კ.

ჩოლაყაშვილი, ბიძინა ოთარის ძე: სახნავი, საძოვარი ადგილები და ტყე, ზომით 569 დეს. თბილისის გუბ. თბილისის მაზრაში, აგ. უჯარმაში, თავნი ვალი 4947 მ. 71 კ. შემოსატანი 222 მ. სულ 5169 მ. 71 კ.

ხიმშიაშვილები, ნიკოლოზ გიორგის ძე და ნინო გიორგის ასული: სახნავი და საძოვარი ადგილები და ტყე, ზომით 2303 დეს. და 1200 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბ. დუშეთის მაზრაში, აგ. ბულაჩაურში, თავნი ვალი 9895 მ. 41 კ. შემოსატანი 467 მ. 60 კ. სულ 10363 მ. 1 კ.

ჩოლაყაევისა, ერასტი ზაალის ძისა: სახნავი, საძოვარი, სათიბი ადგილები, ვენახი და ტყე 3561 დეს. 2000 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილ. გუბ. სიღნაღის მაზრა, სახელად ქიაური. თავნი ვალი 77438 მ. 45 კ. შესავსებელი გარდასახ. 3404 მ. სულ 80842 მ. 45 კ.

გურგენიძისა, ქეთევან სიმონის ასულისა: სახნავი მიწები 70 დეს. თბილ. გუბ. თელავის მაზრა სოფ. შილდასთან. თავნი ვალი 2914 მ. 2 კ. შესავსებ. გარდასახ. 153 მ. 94 კ. სულ 3067 მ. 96 კ.

ერისთავისა, კონა (იგივე იაკობ) მირიმანოზის ძისა, დღეს ერისთავისა ალექსანდრე ივანეს ძისა სახნავი და საძოვარი ადგილები 119 დეს. 946 კვ. საჟ. თბილ. გუბ. გორის მაზრა, სოფ. უფლის-ციხეში, თავნი ვალი 974 მ. 62 კ. შეს. გარ. 76 მ. სულ 1050 მან. 62 კ.

რუსიევისა, ელისაბედ ივანეს ასულისა: გიორგი, მარიამ და მელანია სოლომონის ძეთა და სუკაჩევისა ნატალია სოლომონის ასულისა, სახნავი, საძოვარი, სავენახო ადგილები და ტყე 35 დეს. 75 კვ. საჟ. თბილ. გუბ. თელავის მაზრა სოფ. კურდღელაურს, თავნი ვალი 1955 მ. 54 კ. შეს. გარ. 94 მ. 80 კ. სულ 2050 მ. 34 კ.

ვაჭრობა წესდების მე 18 § ძალით დაიწყობა ზემო ხსენებულ ვალის ჯამიდამ, რომელზედაც ზედ მივა დარჩენილი ფული სახელმწიფო და საერო (земскiй) გარდასახადისა. თავნი ვალის გადაწყვეტა შეიძლება ბანკის გირაოს ფურცლებით მანეთით მანეთზედ; აგრეთვე შეიძლება ბანკის ვალი გადავიდეს მამულების მყიდველზედ. ვადაზედ შემოსატანი ფული და ძველი დარჩენილი (недоимка) კი უნდა შევსებულ იყოს ნაღდის ფულით.

თუ 16 ივნისს დანიშნული ტორგი არ შესდგა ბანკის წესდების მე 21 § ძალით დაინიშნება უკანასკნელად 30 ივნისს ამა 1886 წლის. მე 16 § თანხმად მოვალეს შეუძლიან დარჩენილი ფული სარგებლით და სხვა ხარჯის შევსებით შემოიტანოს ერთის დღის წინად ვაჭრობამდე.

(3—2)

Дозволено цензурою Тифлисъ 16 Мая, 1886 года. სტამბა. გ. მელიქიშვილისა, არწრუნისეულ ქარვასლაში №№ 26 27, 28. რედაქტორი და გამომცემელი ილია ჭავჭავაძე.